

Plán péče o národní přírodní rezervaci Lovoš

na období 2026–2035

**JEDNA
PŘÍRODA**

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

Plán péče je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný. Realizaci plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný ke schválení péče, a to v součinnosti s vlastníky a nájemci dotčených pozemků postupy podle § 68 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území	1
1.1 Základní identifikační údaje	1
1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR.....	1
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	1
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	2
1.5 Překryv území s jiným typem ochrany.....	3
1.6 Kategorie IUCN.....	3
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ.....	3
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu.....	3
1.7.2 Předmět ochrany – současný stav.....	3
1.8 Cíl ochrany.....	9
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	12
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	12
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů.....	12
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin, lišejníků, hub a živočichů	14
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti	22
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti	22
2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy	24
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	24
2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích	24
2.4.2 Základní údaje o nelesních biotopech na lesních pozemcích	25
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup.....	26
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	32
3. Plán zásahů a opatření.....	33
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	33
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání	33
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	37
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	38
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	38
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území.....	39
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	39
3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území	39
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	39
4. Závěrečné údaje	41
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)	41
4.2 Použité podklady a zdroje informací.....	41
4.3 Seznam používaných zkratk	43
4.4 Podklady pro plán péče zpracoval	44
5. Přílohy	45

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	226
kategorie ochrany:	národní přírodní rezervace
název území:	Lovoš
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	vyhláška
orgán, který předpis vydal:	Ministerstvo životního prostředí
číslo předpisu:	Sbírka zákonů č. 448/2013 Sb.
datum platnosti předpisu:	31. 12. 2013
datum účinnosti předpisu:	1. 1. 2014

1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj:	Ústecký
okres:	Litoměřice
obec s rozšířenou působností:	Lovosice
obec s pověřeným obecním úřadem:	Lovosice
obec:	Velemín
	Lhotka nad Labem
katastrální území:	Oparno, Lhotka nad Labem

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: 681431, Lhotka nad Labem

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
507/2		lesní pozemek		57 687	57 687
507/8		lesní pozemek		226 809	118 371
Celkem					176 058

Katastrální území: 711411, Oparno

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
605		ostatní plocha	ostatní komunikace	396	396
478		ostatní plocha	neplodná půda	378	378
552/1		lesní pozemek		81 309	57 492
554/2		lesní pozemek		403 464	28 399
481		lesní pozemek		7 193	7 193
480		lesní pozemek		8 200	8 200
479		lesní pozemek		737	737
554/1		lesní pozemek		274 103	124 186
554/7		lesní pozemek		6 459	6 459
472		lesní pozemek		773	773
444		lesní pozemek		6 485	6 439
468		lesní pozemek		8 092	8 092
529		lesní pozemek		719	719
530		lesní pozemek		20 887	20 887
477		lesní pozemek		827	800
553/1		lesní pozemek		64 412	64 411
Celkem					335 561

*Výměra parcel v ZCHÚ nebo jejich částí byla stanovena dle GIS a může se lišit od jiných evidencí.

Ochranné pásmo:

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	51,084	-		
vodní plochy	-	-	zamokřená plocha	-
			rybník nebo nádrž	-
			vodní tok	-
trvalé travní porosty	-	-		
orná půda	-	-		
ostatní zemědělské pozemky	-	-		

ostatní plochy	0,0774	-	neplodná půda	0,0378
			ostatní způsoby využití	0,0396
zastavěné plochy a nádvoří	-	-		
plocha celkem	51,1614	-		

1.5 Překryv území s jiným typem ochrany

národní park:	není
chráněná krajinná oblast (včetně zóny):	České středohoří (I. zóna)
překryv s jiným typem ochrany:	není
mezinárodní statut ochrany:	není

Natura 2000

ptačí oblast:	není
evropsky významná lokalita:	CZ0424037 Lovoš

1.6 Kategorie IUCN

IV - území pro péči o stanoviště/druhy

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Předměty ochrany jsou:

- přírozené lesní porosty tvořené především společenstvy suťových lesů, teplomilných a acidofilních doubrav, hercynských dubohabřin a acidofilních a květnatých bučin,
- společenstva širokolistých stepních trávníků,
- štěrbinová vegetace skal a drovin,
- populace druhu živočicha přástevníka kostivalového (*Euplagia quadripunctaria*), včetně jeho biotopu.

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
Štěrbínová vegetace skal a drolin (S1.2)	<1	Výstupy čedičových skal a okrajů menších čedičových sutí na jižních svazích Lovoše a znělcových skal a sutí na Kibičce s výskytem druhů rozchodník velký (<i>Hylotelephium maximum</i>), osladič obecný (<i>Polypodium vulgare</i>), rozchodník bílý (<i>Sedum album</i>), r. ostrý (<i>S. acre</i>), ojediněle sleziník severní (<i>Asplenium septentrionale</i>), z křovin př. trnka obecná (<i>Prunus spinosa</i>), jeřáb český (<i>Sorbus bohemica</i>), j. dunajský (<i>S. danubialis</i>), skalník celokrajný (<i>Cotoneaster integerrimus</i>). Fytocenologicky se ekosystém řadí ke svazu <i>Asplenion septentrionalis</i>. Ekosystém je většinou doplněn výskytem dalších druhů z okolí (př. dominantními druhy biotopu T3.3D), výskyt kavyl vláskovitý (<i>Stipa capillata</i>), k. Ivanův (<i>S. pennata</i>), k. sličný (<i>S. pulcherrima</i>), kosatec bezlistý (<i>Iris aphylla</i>). V minulosti byl biotop cílem pro silné spásání stádem muflonů, v současnosti bez škod na biotopu.	a, b (8220)
Pohyblivé sutě kyselých hornin (S2B)	2	Sutě a počáteční sukcesní stadia při okrajích pohyblivých sutí, především na jižních, prudkých svazích a pod skalami Lovoše. Ekosystém je charakterizován př. druhy: pamětník rolní (<i>Acinos arvensis</i>), konopice širolistá (<i>Galeopsis ladanum</i>), rozchodník velký (<i>Hylotelephium maximum</i>), lipnice hajní (<i>Poa nemoralis</i>), rozchodník bílý (<i>Sedum album</i>), tolita lékařská (<i>Vincetoxicum hirsutum</i>). Na zazemněnějších místech rostou typické druhy ze sousedních biotopů, zejména úzkolistých suchých trávníků, př. trýzel škardolistý (<i>Erysimum crepidifolium</i>). Fytocenologicky se ekosystém řadí do svazu <i>Galeopsion</i>. Sutě nejsou degradovány, v případě čedičových sutí, které jsou zásaditější, zde rostou druhy vyžadující určité množství vápníku, př. locika prutnatá (<i>Lactuca viminea</i>), vzácně l. vytrvalá (<i>L. perennis</i>).	a

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
Skalní vegetace s kostřavou sivou (T3.1)	<1	Vegetace svazu <i>Alyssio-Festucion pallentis</i> v mozaice s nízkými xerofilními křovinami na výslunných stráních, terasách a hřebících, především na jihozápadně až jihovýchodně orientovaných. Vegetace čedičových (Lovoš) i znělcových skal s dominantním porostem kostřavy sivé (<i>Festuca pallens</i>) a dalšími druhy, př. česneku chlumního (<i>Allium senescens</i>), hvozdíku kartouzku (<i>Dianthus carthusianorum</i>), lipnice hajní (<i>Poa nemoralis</i>), kosatce bezlistého (<i>Iris aphylla</i>). Ekosystém často přímo navazuje nebo tvoří mozaiku s ekosystémy úzkolistých suchých trávníků a štěrbinové vegetace skal a drolin.	a
Úzkolisté suché trávníky bez význačného zastoupení vstavačovitých (biotop T3.3D)	3	Výskyt ekosystému T3.3D je koncentrován především na prudkých, suchých, jižně až jihozápadně orientované stráně a menší stránky s dominantním výskytem vegetace svazu <i>Festucion valesiaca</i> , př. druhů kostřava žlábkovitá (<i>Festuca rupicola</i>), k. waliská (<i>F. valesiaca</i>), kavyl vláskovitý (<i>Stipa capillata</i>), k. Ivanův (<i>S. pennata</i>), k. sličný (<i>S. pulcherrima</i>), hlaváček jarní (<i>Adonis vernalis</i>), kozinec bezlodyžný (<i>Astragalus excapus</i>), koniklec luční český (<i>Pulsatilla pratensis</i> subsp. <i>bohemica</i>). Plochy částečně zarůstají křovinami (biotop K3), druhy růže šípková (<i>Rosa canina</i>), trnka obecná (<i>Prunus spinosa</i>), svida krvavá (<i>Cornus sanguinea</i>). Na jižních stráních Lovoše pod budovou chaty výskyt (v rámci mozaiky vysokých mezofilních křovin, nízkých xerofilních křovin se skalníkem a ostatními sekundárními porosty) jednotlivých exemplářů druhu jeřáb český (<i>Sorbus bohemica</i>). Ekosystém T3.3D maloplošně přechází do biotopu širokolistých suchých trávníků (T3.4D) v jižní části NPR Lovoš a návazném ochranném pásmu. Fytocenologicky se jedná o více asociací svazu <i>Festucion valesiaca</i> . Vyskytují se druhy sveřep vzpřímený (<i>Bromus erectus</i>), kavyl Ivanův (<i>Stipa pennata</i>), dub zimní (<i>Quercus petraea</i>), zvonek boloňský (<i>Campanula bononiensis</i>), oman srstnatý (<i>Inula hirta</i>), okrotice bílá (<i>Cephalanthera damassonium</i>), o. červená (<i>C. rubra</i>).	a, b (6210)

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
Bazifilní vegetace efemér a sukulentů, porosty bez převahy netřesku výběžkatého (<i>Jovibarba globifera</i>) (T6.2B)	<1	Nízkostébelná, řídká vegetace především skalních plošin, narušovaných míst nebo mezer suchých trávníků. Výskyt na výslunných, vysychavých plochách v okolí skal, skalních rozsedlin. Z hlediska fytoocenologické charakteristiky se jedná o svaz <i>Allyso alyssoidis-Sedion</i> . Ekosystém tvoří mozaiku s jinými biotopy, především úzkolistými suchými trávníky a nízkými xerofilními křovinami se skalníkem celokrajným (<i>Cotoneaster integerrimus</i>). Převažují druhy např. pamětník rolní (<i>Acinos arvensis</i>), tařice kališní (<i>Alyssum alyssoides</i>), písečnice douškolistá (<i>Arenaria serpyllifolia</i>), chrpa latnatá (<i>Centaurea stoebe</i>), plevel okoličnatý (<i>Holosteum umbellatum</i>), lipnice cibulkatá (<i>Poa bulbosa</i>), rozchodník ostrý (<i>Sedum acre</i>), r. bílý (<i>S. album</i>).	a
Nízké xerofilní křoviny (K4A – Nízké xerofilní křoviny, primární porosty na skalách s druhy rodu <i>Cotoneaster</i> a K4C – Nízké xerofilní křoviny, ostatní sekundární porosty)	1	Ekosystém s výskytem na jižních svazích Lovoše, často v mozaice s biotopem K3. Fytoocenologicky je ekosystém řazen do svazu <i>Prunion spinosae</i> , asociací <i>Junipero comminis-Cotoneastretum integerrimae</i> a <i>Prunetum fruticosae</i> . Výskyt druhů skalník celokrajný (<i>Cotoneaster integerrimus</i>), trnka obecná (<i>Prunus spinosa</i>), růže šípková (<i>Rosa</i> sp.), jeřáb dunajský (<i>Sorbus danubialis</i>), vzácně i jako locus classicus pro druh jeřáb český (<i>Sorbus bohemica</i>) – ojedinělé exempláře, dále mařinka psí (<i>Asperula cynanchica</i>), strdivka sedmihradská (<i>Melica transylvanica</i>), kakost krvavý (<i>Geranium sanguineum</i>), zvonek boloňský (<i>Campanula bononiensis</i>), kosatec bezlistý (<i>Iris aphylla</i>). Vzhledem k dominantnosti křovinných druhů biotopu vysokých mezofilních a xerofilních křovin (K3) na úkor ekosystému je nutné biotop K3 pravidelně redukovat. Plocha ekosystému nízkých xerofilních křovin činí 1,37 % plochy NPR Lovoš.	a

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
Hercynské dubohabřiny (L3.1)	29	Ekosystém tvoří velké plochy na méně svažitéch plochách Lovoše, především na severních a západních expozicích. Fytocenologickou jednotkou je svaz <i>Carpinion</i>. Dominantními druhy jsou habr obecný (<i>Carpinus betulus</i>), dub zimní (<i>Quercus petraea</i>), lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>), l. velkolistá (<i>T. platyphyllos</i>), z křovin svída krvavá (<i>Cornus sanguinea</i>), líska obecná (<i>Corylus avellana</i>), bez černý (<i>Sambucus nigra</i>), zimolez obecný (<i>Lonicera xylosteum</i>), v podrostu sasanka hajní (<i>Anemone nemorosa</i>), zvonek broskvolistý (<i>Campanula persicifolia</i>), z. kopřivolistý (<i>C. trachelium</i>), z. řepkovitý (<i>C. rapunculoides</i>), kaprad' samec (<i>Dryopteris filix-mas</i>), jaterník podléška (<i>Hepatica nobilis</i>), hrachor jarní (<i>Lathyrus vernus</i>), bika bělavá (<i>Luzula luzuloides</i>), pstroček dvoulistý (<i>Maianthemum bifolium</i>), strdivka nicí (<i>Melica nutans</i>), matka trojžilná (<i>Moehringia trinervia</i>), violka lesní (<i>Viola reichenbachiana</i>). Do okrajů dubohabřin pronikají některé teplomilnější druhy z okolních luk, př. řepík lékařský (<i>Agrimonia eupatoria</i>), krvavec menší (<i>Sanguisorba minor</i>). V okrajových částech se vyskytují invazní druhy (trnovník akát, borovice černá) u nichž dochází k postupné redukci.	a, b (9170)
Suťové lesy (L4)	37	Ekosystém lesů na severozápadních a severních expozicích, kolem suti, pod výchozy skal, na místech s vysokou akumulací balvanů nebo suťového materiálu. Fytocenologicky převažuje asociace <i>Aceri pseudoplatani-Carpinetum betuli</i> svazu <i>Tilio-Acerion</i>. Z dřevin převažují druhy javor mléč (<i>Acer platanoides</i>), j. klen (<i>A. pseudoplatanus</i>), jasan ztepilý (<i>Fraxinus excelsior</i>), lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>), l. velkolistá (<i>Tilia platyphyllos</i>), podrost bylin je tvořen druhy př. svízel vonný (<i>Galium odoratum</i>), kakost smrdutý (<i>Geranium robertianum</i>), jaterník podléška (<i>Hepatica nobilis</i>), strdivka nicí (<i>Melica nutans</i>), bažanka vytrvalá (<i>Mercurialis perennis</i>), na řadě míst je již koncem jara dominantní nepůvodní netýkavka malokvětá (<i>Impatiens parviflora</i>). Vzácněji výskyt lilie zlatohlavé (<i>Lilium martagon</i>), lýkovce vonného (<i>Daphne mezereum</i>). Biotop je značně degradován výskytem netýkavky malokvěté (<i>Impatiens parviflora</i>).	a, b (9180*)

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
Acidofilní bučiny (L5.4)	<1	Výskyt ekosystému je ve východní části NPR na severovýchodně orientovaných, kamenitých svazích trychytového vrchu Kibička. Fytocenologicky lze ekosystém zařadit do svazu <i>Luzulo-Fagion sylvaticae</i> s dominantní asociací <i>Luzulo luzuloidis-Fagetum sylvaticae</i> . Dominantními druhy jsou buk lesní (<i>Fagus sylvatica</i>), lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>), vmišeně i l. velkolistá (<i>T. platyphyllos</i>). V podrostu acidofilní druhy s třtinou rákosovitou (<i>Calamagrostis arundinacea</i>), věsenkou nachovou (<i>Prenanthes purpurea</i>), pstročkem dvoulístým (<i>Maianthemum bifolium</i>), brusnicí borůvkou (<i>Vaccinium myrtillus</i>).	a, b (9110)
Teplomilné doubravy – biotopy 1) Perialpidské bazifilní teplomilné doubravy (L6.1) a 2) Acidofilní teplomilné doubravy bez kručinky chlupaté (<i>Genista pilosa</i>) (L6.5B)	9	Ekosystém teplomilných doubrav je tvořen rozvolněným lesem při okrajích stepních porostů (suché trávníky) na jižních, nejteplejších svazích Lovoše, fytocenologicky charakterizovaný svazem <i>Quercion pubescenti-petraeae</i> asociace <i>Potentillo albae-Quercetum</i> a <i>Lathyro versicoloris-Quercetum pubescentis</i> s výskytem převažujících stromových druhů dub pýřitý (<i>Quercus pubescens</i>) a d. zimní (<i>Q. petraea</i>) s křovinnou vegetací, zejména jeřábu dunajského (<i>Sorbus danubialis</i>). Výskyt biotopu L6.1 je vázán na jižní, prudké, kamenité a čedičové svahy Lovoše. Dalšími druhy jsou javor babyka (<i>Acer campestre</i>), svída krvavá (<i>Cornus sanguinea</i>), ptačí zob obecný (<i>Ligustrum vulgare</i>), z bylin lipnice hajní (<i>Poa nemoralis</i>), válečka prapořitá (<i>Brachypodium pinnatum</i>), vratič chocholičnatý (<i>Tanacetum corymbosum</i>), zvonek broskvolistý (<i>Campanula persicifolia</i>), třemdava bílá (<i>Dictamnus albus</i>). Biotop acidofilních teplomilných doubrav (L6.5B) je obdobně rozvolněným, světlým lesem. Fytocenologicky se jedná o asociaci <i>Sorbo torminalis-Quercetum petraeae</i> svazu <i>Quercio petraeae</i> . Vyskytuje se ve fragmentu na jihozápadním okraji NPR a v OP NPR Lovoš. Dominantní dřevinou je dub zimní (<i>Quercus petraea</i>), z dalších druhů jsou časté hvozdík kartouzek (<i>Dianthus carthusianorum</i>), ještěráník savojský (<i>Hieracium sabaudum</i>), kokořík vonný (<i>Polygonatum odoratum</i>), ožanka kalamandra (<i>Teucrium chamaedrys</i>), prorostlík srpovitý (<i>Bupleurum falcatum</i>), vratič chocholičnatý (<i>Pyrethrum corymbosum</i>).	a

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
Suché acidofilní doubravy (L7.1)	3	Ekosystém světlých doubrav na Kibičce s převažujícím druhem dub zimní (<i>Quercus petraea</i>). Výskyt na skeletovitých znělcových půdách různé svažitosti i orientace a v okolí výstupů menších skalek (Panenské kameny). Fytocenologicky se ekosystém řadí do svazu <i>Genisto germanicae-Quercion</i> , asociace <i>Luzulo albidae-Quercetum petraeae</i> . Stromové patro je doplněno o druhy bříza bělokorá (<i>Betula pendula</i>), borovice lesní (<i>Pinus sylvestris</i>). V podrostu převažují druhy lipnice hajní (<i>Poa nemoralis</i>), metlička křivolaká (<i>Avenella flexuosa</i>), bika bělavá (<i>Luzula luzuloides</i>), brusnice borůvka (<i>Vaccinium myrtillus</i>).	a

B. druhy

druh	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace	kód předmětu ochrany*
prástevník kostivalový (<i>Euplagia quadripunctaria</i>)	-	Výskyt po celém území NPR i v ochranném pásmu (i širší EVL Lovoš). Vitální, velmi početná a stabilní populace (monitoring v rámci projektu LIFE České středohoří). Zachování populace úzce souvisí i se zachováním ekosystémů, především biotopů suchých stepních strání, teplomilných a acidofilních doubrav. Aktuálně se na základě monitoringu (2018-2023) vyskytuje na Lovoši celkem 7 kusů druhu, populace je vitální.	a, b
jeřáb český (<i>Sorbus bohemica</i>)	EN	Vrchní, JJZ orientovaná stepní část Lovoše a hřeben Kibičky. Výskyt celkem 150 kvetoucích i dozrávajících keřů.	a

**stupeň ohrožení dle červených seznamů ČR: EN – ohrožený, podle Grulich & Chobot (2017)

*kód předmětu ochrany:

a = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ

b = předmět ochrany překrývající se EVL/PO (v závorce je uveden kód stanoviště dle vyhl. č. 166/2005 Sb., hvězdičkou (*) jsou označena prioritní stanoviště a druhy)

c = další významný ekosystém nebo jeho složka, který je navržen k doplnění mezi předměty ochrany ZCHÚ (viz i kap. 3.4)

1.8 Cíl ochrany

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
Štěrbínová vegetace skal a drolin (S1.2)	Zachování a zlepšení stavu ekosystému o dostatečné rozloze, bez výskytu invazních a expanzivních druhů a nízkým podílem dřevinné vegetace.	• rozloha min. 1,8 ha • přítomnost min. 2 specifických druhů • absence invazních či expanzivních druhů rostlin • pokryvnost roztroušených dřevin a keřů max. 10 %
Pohyblivé sutě kyselých hornin (S2B)	Zachování ekosystému o dostatečné rozloze bez invazních a expanzivních druhů a s nízkou pokryvností dřevin.	• rozloha min. 0,8 ha • absence invazních či expanzivních druhů rostlin • pokryvnost roztroušených dřevin a keřů max. 10 %
Skalní vegetace s košťavou sivou (<i>Festuca pallens</i>) (T3.1)	Zachování a zlepšení stavu ekosystému o dostatečné rozloze, bez výskytu invazních a expanzivních druhů a nízkým podílem dřevinné vegetace.	• rozloha min. 0,35 ha • zastoupení min. 11 specifických druhů • absence invazních druhů rostlin • pokryvnost roztroušených autochtonních druhů dřevin a keřů max. 20 %
Úzkolisté suché trávníky bez význačného zastoupení vstavačovitých (T3.3D)	Zachování a zlepšení stavu ekosystému o dostatečné rozloze, bez výskytu invazních a většího výskytu expanzivních druhů a nízkým podílem dřevinné vegetace.	• rozloha min. 1,50 ha • přítomnost min. 11 specifických druhů • absence invazních a expanzivních druhů rostlin • pokryvnost roztroušených autochtonních druhů dřevin a keřů max. 20 %
Bazifilní vegetace efemér a sukulentů, porosty bez převahy netřesku výběžkatého (<i>Jovibarba globolifera</i>) (T6.2B)	Zachování a zlepšení stavu ekosystému o dostatečné rozloze, bez výskytu invazních a expanzivních druhů a nízkým podílem dřevinné vegetace.	• rozloha min. 0,40 ha • přítomnost min. 7 specifických druhů: • absence invazních druhů rostlin • pokryvnost roztroušených autochtonních druhů dřevin a keřů max. 20 %
Nízké xerofilní křoviny: 1) Nízké xerofilní křoviny, primární porosty na skalách s druhy rodu <i>Cotoneaster</i> (K4A) a 2) Nízké xerofilní křoviny, ostatní sekundární porosty (K4C)	Zachování a zlepšení stavu ekosystému o dostatečné rozloze, bez výskytu invazních a expanzivních druhů a nízkým podílem dřevinné vegetace.	• rozloha min. 0,70 ha • přítomnost min. 2 specifických druhů • absence invazních a expanzivních druhů rostlin • pokryvnost roztroušených autochtonních druhů dřevin a keřů max. 20 %
Hercynské dubohabřiny (L3.1)	Les přírodě blízký s účelovými zásahy na podporu biodiverzity. Zachování a zlepšení stavu ekosystému hercynské dubohabřiny o dostatečné rozloze, s přirozenou druhovou skladbou, bez invazních a geograficky nepůvodních druhů dřevin, s dostatkem biotopových stromů a mikrostanovišť na mrtvém a odumírajícím dřevě. Porosty odpovídající stupni přirozenosti „les významný pro biodiverzitu“ (nebo „les přírodě blízký“).	• klasifikace stupně přirozenosti „les přírodě blízký“ • rozloha min. 14,7 ha • absence invazních a geograficky nepůvodních druhů dřevin • přítomnost min. 12 specifických druhů • přítomnost ležícího mrtvého dřeva min. 70 m³/ha

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
Suťové lesy (L4)	Zachování a zlepšení stavu ekosystému o dostatečné rozloze, s přirozenou druhovou skladbou, bez invazních a geograficky nepůvodních druhů dřevin, s dostatkem biotopových stromů a mikrostanovišť na mrtvém a odumírajícím dřevu.	- rozloha min. 18,99 ha - přítomnost ležícího mrtvého dřeva min. 100 m³/ha - absence invazních a geograficky nepůvodních druhů dřevin - přítomnost min. 6 specifických druhů - klasifikace stupně přirozenosti „les přírodě blízký“
Acidofilní bučiny (L5.4)	Zachování a zlepšení stavu ekosystému o dostatečné rozloze, s přirozenou druhovou skladbou, bez invazních a geograficky nepůvodních druhů dřevin, s dostatkem biotopových stromů a mikrostanovišť na mrtvém a odumírajícím dřevě. Porosty odpovídající stupni přirozenosti „les významný pro biodiverzitu“ (nebo „les přírodě blízký“).	- rozloha min. 0,90 ha - absence invazních a geograficky nepůvodních druhů dřevin - přítomnost ležícího mrtvého dřeva min. 100 m³/ha - přítomnost min. 7 specifických druhů
Teplomilné doubravy – biotopy 1) Perialpidské bazofilní teplomilné doubravy (L6.1) a 2) Acidofilní teplomilné doubravy bez kručinky chlupaté (<i>Genista pilosa</i>) (L6.5B)	Zachování a zlepšení stavu ekosystému o dostatečné rozloze, s přirozenou druhovou skladbou, bez invazních a geograficky nepůvodních druhů dřevin, s dostatkem biotopových stromů a mikrostanovišť na mrtvém a odumírajícím dřevě. Porosty odpovídající stupni přirozenosti „les významný pro biodiverzitu“ (nebo „les přírodě blízký“).	- rozloha min. 4,70 ha - absence invazních a geograficky nepůvodních druhů dřevin - přítomnost ležícího mrtvého dřeva min. 50 m³/ha - přítomnost min. 4 specifických druhů - klasifikace stupně přirozenosti „les přírodě blízký“
Suché acidofilní doubravy (L7.1)	Zachování a zlepšení stavu ekosystému o dostatečné rozloze, s přirozenou druhovou skladbou, bez invazních a geograficky nepůvodních druhů dřevin, s dostatkem biotopových stromů a mikrostanovišť na mrtvém a odumírajícím dřevě. Porosty odpovídající stupni přirozenosti „les významný pro biodiverzitu“ (nebo „les přírodě blízký“).	- rozloha min. 1,72 ha - absence invazních a geograficky nepůvodních druhů dřevin - přítomnost ležícího mrtvého dřeva min. 50 m³/ha - přítomnost min. 5 specifických druhů - udržovat nižší zakmenění 6–8

B. druhy

druh	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
přástevník kostivalový (<i>Euplagia quadripunctaria</i>)	Zachování životaschopné populace druhu prostřednictvím popsáných cílů ochrany ekosystémů suchých trávníků, na kterých se vyskytují živné rostliny druhu (housenky) a medující rostliny druhu (imaga).	početnost min. 7 jedinců
jeřáb český (<i>Sorbus bohemica</i>)	Zachování životaschopné populace druhu jeřáb český na „locus classicus“, tj. pod vrcholem Lovoše a na Kibičce	150 kvetoucích a plodících jedinců druhu

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Výrazný vrch Kostomlatského středohoří (570 m n. m.), severně od jeho vrcholu vybíhá nižší hřbet Kibičky (také Malý Lovoš, 489 m n. m.), protažený ve směru JZ–SV, k severu klesají svahy do Oparenského údolí.

Území NPR Lovoš tvoří vrcholy Lovoše a Kibičky s přilehlými jihozápadními, jižními až jihovýchodními svahy. Čedičová hornina vystupuje na Lovoši na několika místech na povrch skalkami se sloupcovitou odlučností. Pod nimi jsou rozlehlá suťová pole, tvořená hranolovitými, gravitačně vytříděnými bloky a úlomky. Kibička, jejímž základem je sodalitický trachyt, je hřeben protažený ve směru jihozápad – severovýchod zakončený vrcholem, který je asi o 90 metrů nižší než Lovoš. Na jeho kužel nasedá v mělkém sedle, kterým probíhá i relativně ostrá geologická hranice mezi čedičem Lovoše a podstatně kyselejším trachytem, respektive fonolitem Kibičky. Na hřebeni vystupuje několik skupin kvádrovitých skalních bloků, pod nimiž jsou vytvořeny sutě z velkých, deskovitých úlomků (www.cgs.cz).

Geomorfologicky a reliéfem se jedná o významnou krajinnou dominantu okraje Českého středohoří, zvedající se nad Lovosicemi.

Vrch Lovoš představuje selektivní erozi vypreparovanou přírodní dráhu bazaltového vulkánu (vlastní vulkán již podlehl erozi), jehož základem je olivinický nefelinit. Vedle vlastní bazaltové přírodní dráhy je tu ještě hřbet táhnoucí se SV směrem (Kibička), který je budován subvulkanickým tělesem sodalitického trachytu. Obě tělesa intrudují patrně do prachovců bělohorského souvrství. Svahy kopce jsou pokryty hlinitokamenitými kvartérními sedimenty (př. jižní, spodní část NPR). Lovoš je významnou geologickou lokalitou (evidovaná ČGS pod ID 136 Lovoš). Půdní profil Lovoše tvoří většinou kambizemě eutrofní. Dalšími nejčastěji se vyskytujícími půdními typy jsou zde rankery, litozem (skalní lesostep) a kambizem rankerová (www.cgs.cz).

Povrch Lovoše je tvořen rozsáhlými společenstvy skal, sutí, travnatých stepí, lesostepí a listnatých lesů s teplomilnými druhy rostlin a živočichů. Rozdílný geologický podklad podmiňuje rozmanitost složení vegetačního krytu. Největší význam mají jižně orientované svahy Lovoše, které hostí společenstva skal a sutí, travnaté stepní porosty, křovinaté plochy lesostepních formací a přechody v listnatý les, který zaujímá plochu cca 80 % území. Převládají zde staré netěžené dubové pařeziny (*Quercus petraea*) sedmého až jedenáctého věkového stupně s příměsí habru (*Carpinus betulus*), lípy (*Tilia cordata*), javoru mléče (*Acer platanoides*), javoru babyky (*Acer campestre*) a jeřábu břeku (*Sorbus torminalis*). Na slunné expozici jsou lesní porosty doplněny bohatým keřovým patrem – hloh obecný (*Crataegus oxyacantha*), trnka obecná (*Prunus spinosa*), dřín obecný (*Cornus mas*), růže šípová (*Rosa canina*), kalina tušalaj (*Viburnum lantana*), líska obecná (*Corylus avellana*) atd. Vyskytuje se zde dub pýřitý – šipák (*Quercus pubescens*) a cenná skalní lesostep. Místy pak jsou vtroušeny nepůvodní dřeviny smrk ztepilý (*Picea excelsa*), jírovec maďal (*Aesculus hippocastanum*) a trnovník akát (*Robinia pseudoacacia*), (Kubíková et al. 1994). Na slunných svazích Lovoše jsou stepní a lesostepní společenstva (lesní typ 1X8), šipákové doubravy s významným zastoupením dubu pýřitého – šipáku (lesní typ 1X3), přecházející v zapojenější suché habrové doubravy (lesní typ 1C3), na stinné expozici jsou javorobukové doubravy (lesní typ 2A1). Na Kibičce jsou zakrslé doubravy (lesní typy 1Z3, 1Z1) a kamenité (habrové) doubravy (lesní typ 1N2). Na souborech lesních typů 1Z, 1X, 1J je přirozeně rozvolněný zápoj (Korecký 1983).

Ve vegetačním krytu lokality převládají hercynské dubohabřiny, na vrcholu a jižních a jihozápadních svazích se vyskytují společenstva skal a sutí, travnaté stepní porosty a křovinaté porosty, které přechází v teplomilné doubravy. Severní, západní a východní svahy pokrývají suťové lesy. Hřbet Kibičky s výrazně kyselejší trachytickým podložím pokrývají teplomilné doubravy se zbytky cenné šipákové doubravy. V území je bohatý výskyt druhů: lípa srdčitá (*Tilia cordata*), l. velkolistá (*T. platyphyllos*), dub zimní (*Quercus petraea*), d. letní (*Q. robur*), javor babyka (*Acer campestre*), svída krvavá (*Cornus sanguinea*), ptačí zob obecný (*Ligustrum vulgare*), lipnice hajní (*Poa nemoralis*), bělozářka větevnatá (*Anthericum ramosum*), válečka prapořitá (*Brachypodium pinnatum*), dále zvonek kopřivolistý (*Campanula trachelium*), pitulník žlutý (*Galeobdolon luteum*), jaterník podléška (*Hepatica nobilis*), strdivka nicí (*Melica nutans*), bažanka vytrvalá (*Mercurialis perennis*), tolita lékařská (*Vincetoxicum hirundinaria*), řimbaba chocholičnatá (*Pyrethrum corymbosum*). Na severním úpatí při Oparenském údolí se opět vyskytují suťové lesy, acidofilní bučiny a teplomilné doubravy. Především na jižních, otevřených plochách suchých trávníků a v okolí jižně orientovaných sutí se vyskytují sveřep vzpřímený (*Bromus erectus*), košťava sivá (*Festuca pallens*) a k. valiská (*F. valesiaca*). Z význačných druhů se vyskytují např.: jeřáb český (*Sorbus bohemica*), zvonek boloňský (*Campanula bononiensis*), kosatec bezlistý (*Iris aphylla*), kavyl sličný (*Stipa pulcherrima*), k. Ivanův (*S. pennata*), k. vláskovitý (*S. capillata*), kozinec bezlodyžný (*Astragalus exscapus*), třemdava bílá (*Dictamnus albus*), koníček luční český (*Pulsatilla pratensis* subsp. *bohemica*), tařice skalní (*Aurinia saxatilis*), divizna brunátná (*Verbascum phoeniceum*), bělozářka liliovitá (*Anthericum liliago*), okrotice červená (*Cephalanthera rubra*), dub pýřitý (*Quercus pubescens*), mateřídouška panonská (*Thymus pannonicus*), pelyněk pontický (*Artemisia pontica*), locika vytrvalá (*Lactuca perennis*), trýzel škardolistý (*Erysimum crepidifolium*), pod vrcholem skalník celokrajný (*Cotoneaster integerrimus*). Botanickým inventarizačním průzkumem (Hamerský & Kuncová, 2005) byl prokázán výskyt celkem 303 druhů rostlin.

Inventarizačním bryologickým průzkumem (Němcová 2015) byl potvrzen výskyt celkem 76 taxonů (4 játrovky a 72 mechů). Žádný druh není zařazen do kategorií červeného seznamu mechorostů ČR (Kučera 2012). Významnějším druhem je subarktiko-subalpinský druh ploník horský (*Polytrichum alpinum*). Výskyt druhu mozolka vonná (*Mannia fragrans*), nalezený v roce 1938 Z. Pilousem se nepodařilo ověřit.

Během inventarizačního lichenologického průzkumu byl zaznamenán výskyt celkem 99 druhů lišejníků (Wagner 2013), vázaných z velké části především na čedičové a trachytové balvany a skály. Celkem 13 druhů je hodnoceno jako druhy blízké ohrožení (NT). Z druhů terikolních převažují především dutohlávky (*Cladonia* sp.). Vyskytují se i druhy lignikolní a druhy epifytické, vázané výskytem buď na tlející dřevo, nebo na rostoucí dřeviny. Inventarizační mykologický průzkum nebyl v NPR prozatím proveden.

Pro rozvoj fauny jsou významná jak teplomilná a suchomilná společenstva skalních stepí, lesostepí a sutí, tak i listnatý les severních svahů NPR Lovoš. Velmi významná je zde fauna bezobratlých; z lokality bylo např. popsáno více druhů drobných parazitických vosiček z nadčeledi Chalcidoidea (Hymenoptera) jako nových pro vědu, tím se Lovoš stal typovou lokalitou (podobně jako u jeřábu českého) a jeho význam je o to větší. Na severních svazích s řídkým dubovým lesem, na jižních travnatých svazích nebo při světlinách u cest (zejména s výskytem druhu sadec konopáč (*Eupatorium cannabinum*)) se vyskytují motýli prástevník kostivalový (*Euplagia quadripunctaria*), dále otakárek ovocný (*Iphiclides podalirius*), modrásek rozchodníkový (*Scoliantides orion*), m. kozincový (*Glaucopsyche alexis*) nebo okáč ovsový (*Minois dryas*) aj. Druh okáč skalní (*Chazara briseis*), podobně jako na sousedních lokalitách Košťálov a Radobýl, již na Lovoši vyhynul (Skala & Kadlec 2005).

Během inventarizačního průzkumu (Horácková 2013) byl na Lovoši potvrzen výskyt 45 druhů měkkýšů, z toho 9 druhů je zařazeno v Červeném seznamu, př. ohrožené druhy sucholibka hajní

(*Helicella itala*) a drobníčka jižní (*Truncatellina claustralis*) a vzácnější druhy zrnovka třízubá (*Pupilla triplicata*) a vrkoč horský (*Vertigo alpestris*).

Arachnofauna Lovoše (Kůrka 2010) je zastoupena celkem 61 druhy, především se jedná o termofilní druhy. Několik druhů je klimaxových s významnou bioindikační hodnotou, př. druh skákavka teplomilná (*Asianellus festivus*). Mezi druhy zařazené do některého stupně ohrožení patří snovačka červenonohá (*Dipoena erythropus*) a skálovka česká (*Haplodrassus bohemicus*). Skala & Kadlec (2005) provedli inventarizační průzkum denních motýlů (Lepidoptera). Byl potvrzen výskyt celkem 37 druhů se zastoupením druhů ohrožených, př. druhů okáč ovsový (*Minois dryas*) a modrásek rozhodníkovy (*Scolitantides orion*).

Na skalní stepi a jižních suchých stráních Lovoše se vyskytují pavouci sklípkánek hnědý (*Atypus affinis*) a stepník rudý (*Eresus kollari*), z brouků krajník hnědý (*Calosoma inquisitor*) nebo roháč obecný (*Lucanus cervus*), nápadný je výskyt novodobého imigranta kudlanky nábožné (*Mantis religiosa*), Moravec (2015).

Zoologický inventarizační průzkum (Majer 2013) potvrdil výskyt celkem 5 druhů plazů, př. užovky hladké (*Coronella austriaca*); dále 4 druhů obojživelníků - př. mloka skvrnitého (*Salamandra salamandra*), 73 druhů ptáků - př. žluva hajní (*Oriolus oriolus*), 26 druhů savců - př. kuna skalní (*Martes foina*) a 9 druhů letounů - př. netopýr rezavý (*Nyctalus noctula*).

Z dalších druhů obratlovců je významný výskyt zmije obecné (*Vipera berus*) nebo čápa černého (*Ciconia nigra*). Druh ostříž lesní (*Falco subbuteo*) nebyl posledních 20 let pozorován.

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin, lišejníků, hub a živočichů

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.*	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
Cévnaté rostliny:			
bělozářka liliovitá (<i>Anthericum liliago</i>)	O	NT	Skalní step, okolí cesty J svahy, roztroušeně
divizna brunátná (<i>Verbascum phoeniceum</i>)	O	NT	Skalní step, okolí cesty J svahy, relativně vitální populace
dřín jarní (<i>Cornus mas</i>)	O		Skalní step J orientované svahy, stabilní populace
dub pýřitý (<i>Quercus pubescens</i>)	O	NT	Skalní step J orientované svahy, stabilní populace
hrachor panonský (<i>Lathyrus pannonicus</i>)	KO	EN	Skalní step J orientované svahy. Vitalita silně snížena – skály i skalní step – požerky a destrukce stádem muflonů
chrpa chlumní (<i>Centaurea triumfettii</i>)	O	NT	Skalní svahy, skalní step. Vitální podél cesty, živořící na skalní stepi pod tlakem mufloniho rozkopávání
jeřáb český (<i>Sorbus bohemica</i>)	KO	EN	Kibička, vrchol Lovoše (locus classicus), vitální, stabilní populace
kavyl Ivanův (<i>Stipa pennata</i>)	O	NT	Skalní step, J orientované svahy 50 % populace, dříve pod destruktivním tlakem muflonů (před r. 2015)
kavyl sličný (<i>Stipa pulcherrima</i>)	SO	NT	Jižní stráně Lovoše, okolí skal, početná populace, spolu s kavylem Ivanovým (<i>Stipa pennata</i>) a vláskovitým (<i>S. capillata</i>)
koniklec luční český (<i>Pulsatilla pratensis</i> subsp. <i>bohemica</i>)	SO	VU	JV, J a JZ orientovaná skalní step, cca 300 trsů

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.*	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
kosatec bezlistý (<i>Iris aphylla</i>)	SO	VU	Kvetoucí populace kolem skal a sutí, kamenité stepní stráně, J svahy Lovoše, populace dříve destruována požerem muflony téměř totálně (včetně většiny skalních štěrbin)
krušík modrofialový (<i>Epipactis purpurata</i>)	O	NT	Les, 1 ks nalezen v r. 2002, 2014 (L. Hrouda), později nepotvrzen
lilie zlatohlavá (<i>Lilium martagon</i>)	O		Okraje lesa, křoviny, světlé lesy Výrazně snížená vitalita – rozkopávání muflony na skalní stepi i skalách, vitální populace, roztroušený výskyt
medovník meduňkolistý (<i>Melittis melissophyllum</i>)	O		Severní svah, několik ks, světlý les, několik desítek rostlin, výstupy opuk
modřelec tenkokvětý (<i>Leopoldia tenuiflora</i>)	O	VU	Skalní svahy, skalní step, vitální podél turistické cesty přes step, dříve živořící na skalní stepi pod tlakem mufloního rozkopávání
okrotice bílá (<i>Cephalanthera damassonium</i>)	O	NT	Okraj lesa, zvláště při J okraji NPR, výstupy opuk, relativně stabilní až vzrůstající populace
okrotice červená (<i>Cephalanthera rubra</i>)	SO	EN	Okraj lesa při J okraji NPR, stabilní malá populace několika rostlin (do 20 ks)
plamének přímý (<i>Clematis recta</i>)	O	NT	Okraje lesa, křoviny, relativně stabilní populace, několik jedinců, výstupy opuk
tařice skalní (<i>Aurinia saxatilis</i>)	O	NT	Skály, skalní step, sutě, J orientované svahy, vitální populace, cca 50 % populace na J svazích i skalách, dříve pod silným destruktivním tlakem muflonů (vyrývání, požer apod.)
třemdava bílá (<i>Anthericum liliago</i>)	O	NT	Okraje lesa, sutě, především J orientace, relativně vitální populace
zvoněk boloňský (<i>Campanula bononiensis</i>)	O	VU	Skalní step, J orientované svahy, populace stabilní (několik set rostlin), dříve požer muflonů – téměř totální destrukce populace
hvězdnice zlatovlásek (<i>Galatella linoisyensis</i>)	O	NT	JJZ stráně, nahodilý nález, naposledy 2014, od 2014 další výskyt nepotvrzen, ale pravděpodobný
kavyl vláskovitý (<i>Stipa capillata</i>)		NT	Jižní stráně Lovoše, okolí skal, početná populace, spolu s kavylem Ivanovým (<i>Stipa pennata</i>) a sličným (<i>S. pulcherrima</i>)
dřišťál obecný (<i>Berberis vulgaris</i>)		NT	Okraje lesa a stepní části, JJV až JJZ svahy, roztroušeně, vitální populace
bodlák nicí (<i>Carduus nutans</i>)		NT	JJV až JJZ stepní svahy, okolí výstupů skalek, roztroušeně
černýš hřebenitý (<i>Melampyrum cristatum</i>)		VU	Lesní lemy na J svazích, ve spodní části NPR, ojediněle
česnek kulatohlavý (<i>Allium sphaerocephalon</i>)		EN	JJV až JJZ orientované stepní svahy, okolí cest, velmi roztroušeně
hrušeň polníčka (<i>Pyrus pyraeaster</i>)		NT	Především při okraji stepní části NPR na JV až JZ svazích, okolí skalek, roztroušeně
jeřáb dunajský (<i>Sorbus danubialis</i>)		NT	Stepní, JV až JZ orientované svahy a okraje lesů, dále v rozvolněných lesních komplexech především na J svazích NPR, roztroušeně
kakost krvavý (<i>Geranium sanguineum</i>)		NT	Relativně často na JV až JZ orientovaných stepních stráních
konopice širolistá (<i>Galeopsis ladanum</i>)		NT	Ojediněle v okolí zazemněných sutí na jižních svazích

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.*	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
kozlíček kýlnatý (<i>Valerianella carinata</i>)		VU	JJV až JJZ orientované stepní svahy, okolí cest, vzácněji, ve skupinách
kruštík oddálený (<i>Epipactis distans</i>)		EN	Okraje lesních komplexů pod JV až JZ svahy, okraj NPR, vzácně
locika dubová (<i>Lactuca quercina</i>)		NT	Okraje lesů při stepních stráních na JJV svahu NPR, zřídka
locika prutnatá (<i>Lactuca viminea</i>)		NT	Stepní stráně na JJZ svazích, vzácně
locika vytrvalá (<i>Lactuca perennis</i>)		NT	Skalky, okraje skalek, okraje sutí na JV až JZ stepních svazích, ojediněle až velmi roztroušeně
mařinka barvířská (<i>Asperula tinctoria</i>)		NT	Stepní, JZ až JV orientované svahy, roztroušeně
merlík všedobr (<i>Chenopodium bonus-henricus</i>)		NT	V horní části NPR pod turistickou ubytovnou, střídavý výskyt
mochna bílá (<i>Potentilla alba</i>)		VU	Menší plochy na loukách při jižní hranici NPR
mochna písečná (<i>Potentilla incana</i>)		NT	Suché stepní stráně Lovoše a Kibičky, častá
netřesk výběžkatý pravý (<i>Jovibarba globifera</i> subsp. <i>globolifera</i>)		NT	Ojediněle na skalách a v jejich těsném okolí na J svazích Lovoše
oman srstnatý (<i>Inula hirta</i>)		NT	JV až JZ orientované stepní svahy Lovoše, roztroušeně
oman vrbolistý (<i>Inula salicina</i>)		NT	Louky při okrajích stepních strání, zazemněné stepní stráně (J až Z orientace), často
ostřice nízká (<i>Carex humilis</i>)		NT	JZ až JV stepní stráně, často
pelyněk pontický (<i>Artemisia pontica</i>)		NT	Rozvolněné plošky na JV až JZ stepních svazích Lovoše, roztroušeně až často
radyk prutnatý (<i>Chondrilla juncea</i>)		VU	Ojediněle na stepních stráních Lovoše, skalnaté stepi, okolí skalek
řebříček štětínolistý (<i>Achillea setacea</i>)		NT	Ojediněle, často ve skupinkách na jižních stepních stráních Lovoše
sesel fenyklový (<i>Seseli hippomarathrum</i>)		NT	Roztroušeně na jižních stepních stráních Lovoše
silenka ušnice (<i>Silene otites</i>)		NT	Roztroušeně na jižních stepních stráních Lovoše
skalník celokrajný (<i>Cotoneaster integerrimus</i>)		NT	Stepní stráň, okolí výstupů skalek, sutí, částečně v porostu křovin K3, nutný management K3
svízel sivý (<i>Galium glaucum</i>)		NT	Roztroušeně až častěji na jižních stepních stráních Lovoše
trýzel šardolistý (<i>Erysimum crepidifolium</i>)		NT	Hojněji až roztroušeně na jižně orientovaných stepních stráních (i při okrajích lesů) Lovoše
třešň křovitá (<i>Prunus fruticosa</i>)		NT	Roztroušeně při okrajích lesa na jižních svazích Lovoše
vousatka prstnatá (<i>Bothriochloa ischaemum</i>)		NT	Stepní, jižně orientované stráně na Lovoši, roztroušeně, místy hojněji, př. kolem cest, stezek
záraza namodralá (<i>Orobancha coerulescens</i>)		CR	Jižní stepní stráně, vzácně, naposledy M. Kříž (2006)
písečnice tenkovětvá (<i>Arenaria leptoclados</i>)			Stepní, jižně orientované stráně na Lovoši, roztroušeně až hojněji (<i>A. serpyllifolia</i>)

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.*	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
růže oválnolistá (<i>Rosa elliptica</i>)			Stepní stráň, jižní svahy, několik rostlin
Mechorosty:			
ploník horský (<i>Polytrichum alpinum</i>)		-	fytogeograficky významnější, subarkticko-subalpinský druh, severní svahy Lovoše
Lišejníky:			
šálečka kamenomilná (<i>Lecidea lithophila</i>)		NT	Vzácně, na čedičových balvanech na suti v lese, poslední nález 2012
álečka plochá (<i>Lecidea plana</i>)		NT	Ojedinele, na čedičových balvanech na sutích v lese, poslední nález 2012
buelie hnědá (<i>Buellia badia</i>)		NT	Čedičové skály Lovoše i trachytové skály na Kibičce, poslední nálezy 2013
<i>Circinaria caesiocinerea</i>			V celém území, čedičové balvany, naposledy potvrzena r. 2011
drobnovýtruska smaragdová (<i>Myriospora smaragdula</i>)		NT	Trachytové skály pod vrcholem Kibičky, poslední nález 2013
drobnovýtruska vmáčkklá (<i>Acarospora impressula</i>)		NT	Ojedinele, čedičové balvany na suti v lese, poslední nález 2012
dutohlávka bodav (<i>Cladonia rangiformis</i>)		NT	Vzácně, v celém území NPR, na povrchu půdy, ca 520 m n. m., poslední nález 2013
dutohlávka listová (<i>Cladonia foliacea</i>)		NT	Na povrchu půdy, Kibička, poslední nález 2011
dutohlávka pohárkatá (<i>Cladonia pyxidata</i>)			Velmi hojně v mechu, celé území Lovoše, poslední nález 2013
terčovka hrbolkatá (<i>Melanelixia subaurifera</i>)		VU	Vzácně, ochranné pásmo NPR, na keři trnce (<i>Prunus spinosa</i>), poslední nález 2012
krásnice děrkovaná (<i>Caloplaca grimmiae</i>)		NT	Čedičové balvany, skalní step, 470 m n. m., poslední nález 2012
misnička (<i>Myriolecis hagenii</i>)		NT	Vzácně, na bezu černém (<i>Sambucus nigra</i>), poslední nález 2012
misnička (<i>Lecanora argopholis</i>)		VU	Ojedinele, př. pod vrcholem JZ svah, poslední nález 2012
misnička bělohnědá (<i>Miriquidica leucophaea</i>)		NT	Ojedinele, na čedičových balvanech, 420 m n. m., poslední nález 2012
misnička ceniská (<i>Lecanora cenisia</i>)		NT	Vzácně, čedičové balvany, J svah, poslední nález 2011
misnička sorálonosná (<i>Lecanora soralifera</i>)		NT	Ojedinele, Z svah, suť, ca 450 m n. m., poslední nález 2012
misnička šedivá (<i>Aspicilia cinerea</i>)		NT	Ojedinele, čedičové balvany, cca 530 m n. m., poslední nález 2011
<i>Myriospora rufescens</i>			Velmi hojně, na vrcholu Kibičky, 490 m n. m., poslední nález 2011
políčkovka osluněná (<i>Rimularia insularis</i>)		NT	Vzácně, na JZ svahu, 500 m n. m., čedičové balvany, na stélce <i>Lecanora rupicola</i> , poslední nález 2012
provazovka (<i>Usnea subfloridana</i>)		EN	Vzácně, ochranné pásmo NPR, na J úpatí Lovoše, poslední nález 2013
provazovka srstnatá (<i>Usnea hirta</i>)		VU	Vzácně, pod vrcholem Kibičky, na dubu (<i>Quercus</i> sp.), poslední nález 2011
puklérka sivá (<i>Platismatia glauca</i>)		NT	Vzácně, jižní svah, ca 530 m n. m., na dubu (<i>Quercus</i> sp.), poslední nález 2013
rohovka horská (<i>Dimelaena oreina</i>)		VU	Ojedinele, na čedičových balvanech, poslední nález 2012

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.*	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
svíčníček ohrnutý (<i>Candelariella reflexa</i>)		NT	Hojně, nález na větvích javoru babyky (<i>Acer campestre</i>), naposledy potvrzený nález 2013
šálečka oblázková (<i>Lecidea lapicida</i>)		NT	Hojně, v suťových lesích, poslední nález 2012
terčovka otrubičnatá (<i>Pseudevernia furfuracea</i>)		NT	Hojně, na vrcholu Kibičky, poslední nález 2012
terčovka válcovitá (<i>Hypogymnia tubulosa</i>)		NT	Ojedinele, na dubu (<i>Quercus</i> sp.), poslední nález 2013
terčovník mnohoplodý (<i>Xanthoria polycarpa</i>)		NT	Ojedinele, pod vrcholem J svahu, na keři trnce (<i>Prunus spinosa</i>), ca 530 m n. m., poslední nález 2012
terčovník poloviční (<i>Physcia dimidiata</i>)		NT	Vzácně, na vrcholu Lovoše, na zdi, ochranné pásmo NPR, poslední nález 2012
větvičník slívový (<i>Evernia prunastri</i>)		NT	Ojedinele, pod vrcholem Lovoše, poslední nález 2012
vousatec hnědavý (<i>Bryoria fuscescens</i>)		VU	Vzácně, nakloněný kmen dubu, cca 530 m n. m., poslední nález 2011
<i>Xanthoparmelia tinctoria</i>			Ojedinele, J svah, na čedičových balvanech, skalkách, ca 490 m n. m., poslední nález 2013
Houby:			
hvězdovka uherská (<i>Geastrum hungaricum</i>)	O	CR	Jižně exponované stepní porosty NPR. Výskyt pravděpodobný, poslední údaj z roku 1957, později výskyt druhu nebyl potvrzen.
špička stepní (<i>Marasmiellus carneopallidus</i>)	KO	EN	Velmi vzácně, kořeny bylin, xerothermní stanoviště, kostřavové trávníky, JZ až JV orientované svahy v NPR. Dva nálezy (2008, 2013).
Živočichové:			
Bezobratlí: měkkýši			
drobnička jižní (<i>Truncatellina claustralis</i>)	-	VU	Drolina na Z svahu, hrabanka, vitální populace, 2013 – stálý výskyt
suchomilka ladní (<i>Helicella itala</i>)	-	VU	Skalní step na J svahu, suchý trávník, vzácně, 2013 – stálý výskyt
vrkoč horský (<i>Vertigo alpestris</i>)	-	NT	Droliny a sutě na J, Z a JZ svahu, hrabanka, vitální populace, 2013 – stálý výskyt
zrnovka třízubá (<i>Pupilla triplicata</i>)	-	VU	Droliny a sutě na J, Z a JZ svahu, hrabanka, vitální populace, 2013 – stálý výskyt
Bezobratlí: pavouci			
skálovka česká (<i>Haplodrassus bohemicus</i>)	-	CR	Skalní step, vrchol, 2013 – stálý výskyt (1 ex.)
snovačka červenonohá (<i>Dipoena erythropus</i>)	-	CR	Skalní step, vrchol, 2013 – stálý výskyt (1 ex.)
Bezobratlí: hmyz			
čmelák (<i>Bombus</i> sp. div.) více druhů	O	-	Skalní step a lesostep, vitální populace několika druhů (není v NDOP, ale taxon je všudypřítomný a velmi hojný)
drabčík (<i>Ocyrops brunnipes</i>)	-	VU	Les, lesostep a skalní step, predátor, vitální populace, 2013 – stálý výskyt
drabčík (<i>Ocyrops ophthalmicus</i>)	-	EN	Lesostep a skalní step, predátor, vitální populace, 2013 – stálý výskyt
drabčík (<i>Tasgius morsitans</i>)	-	VU	Les, predátor, vitální populace, 2013 – stálý výskyt

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.*	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
kněžice Fieberova (<i>Eurydema fieberi</i>)	-	CR	„NPR Lovoš“ 1 ex., 2015 – stálý výskyt nutno potvrdit
kovařík <i>Agriotes pallidulus</i>	-	VU	Les, larvy v lesní hrabance, vitální populace, 2014 – stálý výskyt
kovařík <i>Ampedus rufipennis</i>	-	NT	Les a lesostep, trouchnivé kmeny a větve, vitální populace, 2014 – stálý výskyt
kovařík <i>Brachygonus megerlei</i>	-	VU	Les a lesostep, dutiny živých stromů, vitální populace, 2014, 2018 (není NDOP) – stálý výskyt
kovařík <i>Hypoganus inunctus</i>	-	NT	Les, trouchnivé kmeny a větve, vitální populace, 2014 – stálý výskyt
kovařík <i>Melanotus crassicollis</i>	-	NT	Les, trouchnivé kmeny a větve, vitální populace, 2014 – stálý výskyt
kovařík <i>Porthmidius austriacus</i>	-	EN	Les a lesostep, larvy v lesní hrabance, vitální populace, 2014 – stálý výskyt
krajník hnědý (<i>Calosoma inquisitor</i>)	O	-	Les a lesostep, predátor housenek, vitální populace, 2019 – stálý výskyt (výkyvy v populační dynamice)
krajník pižmový (<i>Calosoma sycophanta</i>)	O	VU	Les a lesostep, predátor housenek bekyní, populace přežívá pod prahem pozorovatelnosti, 1996 – poslední zaznamenaný výskyt (velké výkyvy v populační dynamice)
kudlanka nábožná (<i>Mantis religiosa</i>)	KO	VU	Skalní step, predátor, vitální populace, 202 – stálý výskyt (recentní imigrant, probíhající expanze)
lenec <i>Conopalpus testaceus</i>	-	NT	Les a lesostep, dutiny živých stromů, vitální populace, 2014 – stálý výskyt
modrásek kozincový (<i>Glaucopsyche alexis</i>)	-	VU	Skalní step, ž. r. – bobovité (<i>Fabaceae</i>), vitální populace, 2017 – stálý výskyt
modrásek nejmenší (<i>Cupido minimus</i>)	-	VU	Skalní step, ž. r. – úročník bolhoj (<i>Anthyllis vulneraria</i>), 2017 – stálý výskyt nutno potvrdit
modrásek rozchodníkový (<i>Scolitantides orion</i>)	-	VU	Skalní step, ž. r. – rozchodník bílý (<i>Sedum album</i>), rozchodník velký (<i>Hylotelephium maximum</i>), vitální populace, 2023 – stálý výskyt (velké výkyvy v populační dynamice)
mravenec (<i>Formica</i> sp. div.) více druhů	O	-	Les, lesostep a skalní step, vitální populace několika druhů (není v NDOP, ale taxon je všudypřítomný a velmi hojný)
okáč ovsový (<i>Minois dryas</i>)	-	VU	Lesostep a skalní step, vrchol a jižní svahy, ž. r. – lipnicovité (<i>Poaceae</i>), vitální populace, 2023 – stálý výskyt (počínaje 2021 prudký nárůst abundance)
okáč rosičkový (<i>Erebia medusa</i>)	-	NT	Skalní step, ž. r. – lipnicovité (<i>Poaceae</i>), 2017-poslední zaznamenaný výskyt (2023 – nezaznamenan a z NPR vymizel)
okáč skalní (<i>Chazara briseis</i>)	SO	CR (RE)	Skalní step, ž. r. – lipnicovité (<i>Poaceae</i>), 1993 – poslední zaznamenaný výskyt, na lokalitě a na Lovosicku vyhynul
otakárek fenyklový (<i>Papilio machaon</i>)	O	-	Lesostep a skalní step, vrchol, ž. r. – oligofág miříkovité (<i>Apiaceae</i>), vitální populace, 2023 – stálý výskyt
otakárek ovocný (<i>Iphiclides podalirius</i>)	O	NT	Lesostep a skalní step, vrchol, ž. r. – oligofág růžovité (<i>Rosaceae</i>), vitální populace, 2023 – stálý výskyt

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.*	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
práštěvník kostivalový (<i>Euplagia quadripunctaria</i>)	-	-	Evropsky významný druh, les a lesostep, ž. r. – polyfág, vitální populace, 2023 – stálý výskyt, 7 jedinců
puchýřník lékařský (<i>Lytta vesicatoria</i>)	-	EN	Lesostep a lesní okraje, žir imag – jasan, populace přežívá pod prahem pozorovatelnosti, 2005 – poslední zaznamenaný výskyt (velké výkyvy v populační dynamice)
roháč obecný (<i>Lucanus cervus</i>)	O	VU	Les a lesostep, kořenové partie mrtvých osvětlených dubů, vitální populace, 2022 – stálý výskyt
soumračník slézový (<i>Carcharodus alceae</i>)	-	NT	Skalní step, ž. r. – sléz (<i>Malva</i> sp. div.), topolovka růžová (<i>Alcea rosea</i>), vitální populace, 2015 – stálý výskyt
svižník (<i>Cicindela</i> sp. div.) (<i>Cicindela campestris</i>)	O	-	Skalní step a cesty, larvy v půdě, vitální populace (není v NDOP, ale je všudypřítomný a velmi hojný)
tesařík <i>Pedostrangalia revestita</i>	-	EN	Les, vrcholky usychajících stojících dubů, v roce 2014 – potvrzen výskyt, v současnosti nutno potvrdit
tesařík <i>Rhagium sycophanta</i>	-	NT	Les, usychající stojící duby, vitální populace, 2014 – stálý výskyt
vrubounek (<i>Sisyphus schaefferi</i>)	O	VU	Les, lesostep a skalní step, exkrementy, vitální populace, 2013 – stálý výskyt (není v NDOP, ale taxon je na lokalitách výskytu hojný)
zlatohlávek tmavý (<i>Oxythyrea funesta</i>)	O	-	Lesostep a step, larvy v půdě, vitální populace, 2014 – stálý výskyt
Obratlovci:			
bělořit šedý (<i>Oenanthe oenanthe</i>)	SO	EN	Suťová pole a skalní výchozy, opakovaná pozorování, pravděpodobně hnízdí
bramborníček hnědý (<i>Saxicola rubetra</i>)	O	-	Křoviny na jižním okraji NPR, neznámá velikost populace, hnízdí
čáp černý (<i>Ciconia nigra</i>)	SO	VU	Les, častá pozorování, hnízdění nepotvrzeno
dudek chocholatý (<i>Upupa epops</i>)	SO	EN	Úpatí kopce na přechodu do sadů, neznámá velikost populace, pravděpodobně hnízdí
jestřáb lesní (<i>Accipiter gentilis</i>)	O	VU	Les, neznámá velikost populace, hnízdí
ještěrka obecná (<i>Lacerta agilis</i>)	SO	VU	Lesostep, stabilní populace, hojný druh
koroptev polní (<i>Perdix perdix</i>)	O	NT	Úpatí kopce na přechodu do sadů, slabá populace, několik ex.
krahujec obecný (<i>Accipiter nisus</i>)	SO	VU	Les, neznámá velikost populace, hnízdí
krkavec velký (<i>Corvus corax</i>)	O	-	Les, neznámá velikost populace, hnízdí
krutihlav obecný (<i>Jynx torquilla</i>)	SO	VU	Úpatí kopce na přechodu do sadů, neznámá velikost populace, hnízdí, 2023
křepelka polní (<i>Coturnix coturnix</i>)	SO	NT	Úpatí kopce na přechodu do sadů, neznámá velikost populace, hnízdí
lelek lesní (<i>Camprimulgus europaeus</i>)	SO	EN	Křoviny na úpatí, úpatí kopce na přechodu do sadů, neznámá velikost populace, pravděpodobně hnízdí
mlok skvrnitý (<i>Salamandra salamandra</i>)	SO	VU	Les, okolí suti, stabilní populace, hojný

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.*	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
netopýr hvízdavý (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	SO	-	Neznámá velikost populace, pravidelně pozorován
netopýr rezavý (<i>Nyctalus noctula</i>)	SO	-	Neznámá velikost populace, pravidelně pozorován
orel skalní (<i>Aquila chrysaetos</i>)	KO	-	Lesostep, migrant, občas zalétá
plch velký (<i>Glis glis</i>)	O	-	Po celém území NPR, stromy, stabilní populace, dosti hojný
plšík liskový (<i>Muscardinus avellanarius</i>)	SO	-	Křoviny v lesostepi, lesní lemy, neznámá velikost populace
ropucha obecná (<i>Bufo bufo</i>)	O	VU	J a V úpatí, proniká do lesostepi, stabilní populace, hojná
rorýs obecný (<i>Apus apus</i>)	O	-	Pravidelně zaletuje, nehnízdí
skokan štíhlý (<i>Rana dalmatina</i>)	SO	NT	Panenské kameny, 2022
slavík obecný (<i>Luscinia megarhynchos</i>)	O	-	Křoviny a remízky na jižním okraji NPR, neznámá velikost populace, hnízdí
strakapoud malý (<i>Dryobates minor</i>)	-	VU	Les na J okraji NPR, 2023
strakapoud prostřední (<i>Dendrocopos medius</i>)	O	VU	Les, stabilní populace, pravidelně hnízdí
strnad zahradní (<i>Emberiza hortulana</i>)	KO	CR (RE)	Křoviny na jižním okraji NPR, pravděpodobně vyhynulý druh, naposledy 80. léta 20. století
ťuhýk obecný (<i>Lanius collurio</i>)	O	NT	Křoviny lesostepi, neznámá velikost populace, hnízdí
užovka hladká (<i>Coronella austriaca</i>)	SO	VU	Suť na JZ, vrcholová step, stabilní populace, hojná
užovka obojková (<i>Natrix natrix</i>)	O	NT	S úpatí, Oparenské údolí mimo NPR, stabilní populace, hojná, 2012
včelojed lesní (<i>Pernis apivorus</i>)	SO	EN	Les, neznámá velikost populace, hnízdí
veverka obecná (<i>Sciurus vulgaris</i>)	O	-	Les, neznámá velikost populace, hnízdí
vlaštovka obecná (<i>Hirundo rustica</i>)	O	NT	Pravidelně zaletuje, nehnízdí
výr velký (<i>Bubo bubo</i>)	O	EN	Les, stabilní populace, hnízdí
zmije obecná (<i>Vipera berus</i>)	KO	VU	Lesostep, stabilní populace, hojná, 2013
žluva hajní (<i>Oriolus oriolus</i>)	SO	-	Lesy, křoviny, neznámá, hnízdí

* podle vyhlášky č. 395/1992 Sb., v platném znění: KO – kriticky ohrožený, SO – silně ohrožený, O – ohrožený

** dle červených seznamů ČR: CR – kriticky ohrožený, EN – ohrožený, VU – zranitelný, NT – téměř ohrožený, RE – regionálně vyhynulý; podle Grulich & Chobot (2017), Liška & Palice (2010), Holec & Beran (2006), Hejda et al. (2017), Farkač et al. (2005; jen pro skupiny neuvedené v novější edici), Chobot & Němec (2017).

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturbanční činitele

Mezi faktory ovlivňující vývoj NPR Lovoš je třeba zahrnout vliv průmyslových imisí z nedalekých chemických závodů v Lovosicích, stejně tak jako vliv dálkového přenosu imisí z Ústecka a Podkrušnohorských pánví, přestože došlo ke zlepšení situace instalací odlučovacích zařízení. Dalším negativním ovlivněním prostoru NPR je stabilní hlučnost z blízké dálnice D8. Její část D805 NPR Lovoš z jižní a západní části obkružuje. Roli při vysoké hlučnosti hraje především vysoký sklon dálnice (stoupání ve směru Lovosice – Ústí n. L.). Problematické jsou nepovolené vjezdy techniky na lesní cesty v OP NPR Lovoš (čtyřkolky, auta).

Sucho: V posledních letech jsou dlouhodobá období sucha nejvýznamnějším disturbančním činitelem, jenž působí na stav ekosystémů a zároveň na šíření jednotlivých druhů. Dochází ke změnám vodního režimu, vyššího vysoušení strání, omezení doby kvetení, nedozrání semen, zaschnutí rostlin během vegetace.

b) biotické disturbanční činitele

Nepůvodní druhy – trnovník akát (*Robinia pseudoacacia*), borovice černá (*Pinus nigra*), žanovec měchýřník (*Colutea arborescens*). Pravděpodobně na konci 19. století byly některé plochy bývalých pastvin pro stabilizaci svahových pohybů zalesněny nepůvodními druhy. V současnosti na straně jedné řada těchto stromů dožívá a nejspíše vlivem suchých period odumírá (trnovník akát, borovice černá), na druhou stranu mají všechny tyto druhy silný potenciál k další expanzi do okolí (silné zmlazení, produkce klíčivých semen apod.). Přibližně v 70. letech 20. století byly na jižních svazích vysazené 3 druhy opuncí (Voleman, 2020) – *Opuntia phaeacantha*, *O. fragilis*, *O. polyacantha*. Sehrály paradoxně i pozitivní roli v ochraně stepního porostu před intenzivním rozrýpáváním a ničením stádem muflonů. Ve svém maximálním rozšíření byly rozšířeny přibližně na ploše 2 000 m². Jejich celkové rozšíření je postupně redukováno.

Zvěř: hlavním disturbančním činitelem v území je černá zvěř, která rozhrabává jak povrch půdy v lese, tak povrch travnatých stepních porostů na velkých plochách. Povrch půdy je v následujících letech ruderalizován a na větších plochách roste jen kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*). Na uvolněná místa se šíří invazní netýkavka malokvětá (*Impatiens parviflora*). Dalším činitelem je vysoká zvěř, způsobující okusy přirozeného zmlazení některých dřevin (javor, dub, buk) i množství cévnatých rostlin, př. lilie zlatohlavá (*Lilium martagon*). Stádo muflonů v letech 1995–2015 vytvářelo v půdě na jižních stepních svazích hluboké zálehy, rozrýpávalo celou strán, zdecimovalo veškeré druhy na stepi mimo těch, které byly „chráněny“ menšími trsy opuncí, kam si mufloni netroufli. Zde zůstaly veškeré druhy stepi téměř netknutě zachovány. Po vymizení stáda (po dostavbě dálnice a otevření ekoduktu) se stepní stráně a vegetace skal obnovuje, př. populace kavylů, kosatec bezlodyžný aj.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

a) ochrana přírody

Současná NPR Lovoš byla zřízena jako „přírodní rezervace Lovoš“, vyhláškou Ministerstva školství a národní osvěty č. j. B-216 714/48 – I/3 ze dne 16. 11. 1948 na území o rozloze 44,81 ha.

V roce 1992 byla provedena rekatégorizace území ze státní přírodní rezervace (SPR) na NPR. NPR Lovoš je součástí EVL Lovoš v rámci soustavy NATURA 2000. V roce 2007 byl Lovoš

zařazen na seznam Botanicky významných území ČR (v rámci sdružení Planta Europa při vytváření konceptu evropské strategie ochrany rostlin).

b) lesní hospodářství

Z charakteru lesa a z dostupných údajů lze usuzovat, že výmladkové hospodářství prováděné v lesních porostech NPR v minulosti pravděpodobně omezilo podíl zastoupení buku lesního (*Fagus sylvatica*) na stinné expozici v současných porostech na minimum.

V minulosti byla v zájmovém území NPR provedena výsadba nepůvodních dřevin – smrku ztepilého (*Picea excelsa*), jírovce maďalu (*Aesculus hippocastanum*) a zejména trnovníku akátu (*Robinia pseudoakacia*), borovice černé (*Pinus nigra*). Jednalo se především o zalesnění tzv. neplodných půd dřívějších pastvin, dříve nevyužívaných. Smrk ztepilý a jírovec maďal v současnosti dožívají a nemají schopnost se v dané lokalitě samovolně šířit. Problematickým se jeví výskyt trnovníku akátu, který se přirozeně zmlazuje generativně i vegetativně.

c) zemědělské hospodaření

Stepní porosty na jižních svazích NPR byly zemědělsky udržovány a dříve využívány pro extenzivní pastvu ovce a kozy. Pastva (ovce, kozy) na jižních svazích Lovoše byla pravděpodobně v postupném útlumu od konce 19. století, velmi extenzivně probíhala pravděpodobně až do období před vyhlášením přírodní rezervace v roce 1948.

Zemědělské hospodaření hraje nyní roli v prostorách OP NPR Lovoš zejména při jižní hranici. Hranice NPR navazuje na pozemky bývalých zahrad, v současnosti z většiny již opuštěných, dále plochy pastvin a luk. Extenzivně obhospodařované louky mají pozitivní vliv na rozšiřování druhově bohatého ekotonu při okrajích NPR. Ze ZCHD se zde vyskytují např. druhy hub, okrotice bílá, třemdava bílá (zvl. louka při JZ okraji OP NPR).

d) myslivost

Území NPR Lovoš je součástí honitby CZ4208110015 Lovoš. Vlastní užívání honitby nemá přímý vliv na chráněné území. Přesto území negativně ovlivňuje vysoký stav zvěře. V území jsou registrovány časté pobyty zvěře, zejména černé (rozryté plochy nejen v lese, výhraby, občas i ve stepních partiích). Je zapotřebí zvýšit odstřely zvěře, zejména černé. Výrazně limitujícím faktorem pro přirozenou obnovu listnatých dřevin a pro devastaci stepních porostů (rozhrabání, výležiska, úplná likvidace vegetačního krytu vč. ZCHD, př. kosatec bezlistý, kavylů) se ukázalo vysazení a usazení muflonů zvěře. V současnosti se zde stádo muflonů nevyskytuje. V území je situováno po obvodu NPR několik posedů.

e) rekreace a sport

Území NPR Lovoš je zpřístupněno modře značenou turistickou stezkou ze severu (ze směru od Oparenského údolí) a dále zelenou turistickou značkou od východu (ze směru od Lovosic). Tyto dvě turistické značené stezky se spojují v lesostepním porostu na jižní straně Lovoše. Modrá turistická značka je široká i pro výjezdy menší techniky na vrchol Lovoše k chatě (opravy zařízení, zásobování chaty apod.). Turisticky značené stezky jsou turisty hojně využívány, zejména v období víkendů a prázdnin. Projevily se některé negativní dopady provázející intenzivní turistický ruch (odpadky atd.). Územím NPR Lovoš částečně prochází naučná stezka Lovoš – Boreč (větší část NS je situována na turisticky značených stezkách, část vedoucí okruhem na Kibičku pouze po dlouhodobě vyšlapaných, neznačených pěšinách). Turistické stezky jsou často využívány i cyklisty. Zaznamenány jsou negativní dopady zvýšeného turismu (nadměrný sešlap, narušování trávníků) na výskyt některých mechorostů (xerothermní druhy jatrovek) v horních partiích stepní lysin (Němcová 2015).

f) jiné způsoby využívání

Chata na vrcholu Lovoše: Tvoří areál složený z chaty, vyhlídkových plošin a stožárů k přenosům sítí. Chata byla postupně budována a rozšiřována od roku 1892 (dříve jako Schwarzenberger Hütte). Chata a její zařízení zaujímá vlastní vrchol Lovoše a část jižně orientovaných svahů (vyhlídková plošina se zábradlím směrem na sever, zábradlí oddělující prudkou, jižně orientovanou stepní straň od veřejných ploch chaty).

2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

- LHP – LHC 407414 LHP LČR, s. p. – LS Litoměřice (platnost 1. 1. 2017 – 31. 12. 2026)
- LHO – LHC 407806 Lovosice (platnost 1. 1. 2017 – 31. 12. 2026)
- Evropsky významná lokalita CZ 0424037 Lovoš, vymezení podle přílohy nařízení Vlády ČR č. 132/2005 Sb. v platném znění
- OPRL PLO 5 České středohoří (závěrečné šetření dne 29. 10. 2024), původní OPRL s platností 1. 1. 2001 – 31. 12. 2020
- Souhrn doporučených opatření pro EVL Lovoš (CZ0424037), (2015)
- Souhlas s výkonem práva myslivosti byl udělen rozhodnutím Správy CHKO České středohoří dne 25. 3. 2010 pod č. j. 697/CS/2010
- Územní plán obce Lhotka nad Labem, vydání ÚP Lhotka nad Labem formou OOP ze dne 4. 6. 2020
- Územní plán obce Velemín, část Oparno (2. změna ÚP obce z 09/2019)
- Plán ÚSES CHKO České středohoří
- Rezervační kniha (archiv AOPK ČR, regionální pracoviště SCHKO České středohoří)
- Zásady územního rozvoje Ústeckého kraje
- Ochranná pásma vodních zdrojů Malé Žernoseky sběrná jímka se zářezem a Režný Újezd zářezy (pro oba vodní zdroje rozhodnutí ONV Litoměřice z 15. 1. 1985)

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích

Přírodní lesní oblast	5 – České středohoří
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	407000 Litoměřice
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	50,87 ha
Období platnosti LHP (LHO)	1. 1. 2017 – 31. 12. 2026
Organizace lesního hospodářství	LČR s. p., LS Litoměřice

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast:				
Soubor lesních typů (SLT)*	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT	Výměra (ha)	Podíl (%)
3Y	skeletová dubová bučina	JD 0–1, BK 4–7, DBZ ±4, JR +, BR ±1, BO ±4	0,77	1,51
1X	dřínová doubrava	DBZ +, DBL 2–6, DBP 1–6, BK 0–2, (BBK, HB, BRK, MK, BR, LPM) 3–4	8,08	15,85
1Z	zakrslá doubrava	BO ±2, DBZ 4–9, BK 0–3, HB 0–3, LP±1, BR ±2, (JR, BRK, MK) +	3,94	7,73
2F	svěží kamenitá buková doubrava	DBZ 5–7, BK 2–3, HB ±1, LP ±1, BRK ±0, JV	5,62	11,02
2S	svěží buková doubrava	BO 0–1, DB 4–6, BK ±3, JV ±3, LP ±2, BB, JS ±0, JL ±1, (BR, BBK, TIS) 0–1	0,30	0,59
1A	kamenitá javorohabrová doubrava	BO 0–1, DB 4–6, BK ±3, LP ±2, JV ±3, BB, JS 0–1, JL ±1, (BR BBK, TIS) 0–1	6,29	12,34
2A	javorobuková doubrava	BO 0–1, DB 4–6, BK ±3, LP ±2, JV ±3, BB, JS 0–1, JL ±1, (BR BBK, TIS) 0–1	9,38	18,40
1B	bohatá habrová doubrava	BO 0–1, JD 0±, DB 5–7, BK 0–3, HB 0–2, JV 0–1, LP ±2, JS 0±, JL 0±, (OS, BR, BBK, TR) 0±	0,05	0,10
2B	bohatá buková doubrava	BO 0–1, JD 0±, DB 5–7, BK 0–3, HB 0–2, JV 0–1, LP ±2, JS 0±, JL 0±, (OS, BR, BBK, TR) 0±	10,85	21,28
1C	suchá habrová doubrava	BO 0–1, DB 5–8, BK 0–2, HB ±3, LP ±2, BR ±2, (BRK, BBK, MK) +	0,89	1,75
1J	habrová javořina	DB 2–5, HB 1–3, JV 2–4, JL ±1, JS ±1, LP 1–3, BRK ±1, (TR, MK, BBK) 0±	4,82	9,45
Celkem			50,99	100

Pozn. 1.: Typologie dle I. Míchal a V. Petříček eds. (1998)

Přirozená dřevinná skladba SLT 2F zkompileováno a upraveno podle Míchal a Petříček (1998), Viewegh (2003), MUNI, Plíva (1987).

Přílohy:

T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

M4 – Lesnická mapa typologická

M5 – Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

2.4.2 Základní údaje o nelesních biotopech na lesních pozemcích

Veškeré cenné nelesní biotopy (biotopy suchých trávníků, sutí, skal) jsou vedeny jako lesní pozemky (PUPFL).

Přílohy:

T2 – Popis dílčích ploch a objektů na nelesních biotopech na lesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup

A. ekosystémy

ekosystém:	Štěrbínová vegetace skal a drolin (S1.2)		
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům		
• rozloha min. 1,8 ha	Rozloha ekosystému podle aktualizace mapování biotopů (2023) činí 1,82 ha. V posledních letech byl proveden obnovní management – likvidace expanzivních druhů rostlin, např. svída krvavá (<i>Cornus sanguinea</i>), bez černý (<i>Sambucus nigra</i>), hloh (<i>Crataegus</i> sp.), trnka obecná (<i>Prunus spinosa</i>), došlo tím k vyššímu obnažení skal i okrajů drolin, takže min. plocha ekosystému je udržena.		
	stav:	Dobrá	
	trend vývoje:	Setrvalý	
• přítomnost min. 2 specifických druhů	Specifické druhy jsou v ekosystému v současnosti přítomné a početné. Obnova ekosystému z projektu LIFE (2017–2023) podpořila výskyt těchto druhů. Podmínkou výskytu druhů je pravidelně prováděný udržovací management, který byl v roce 2024 proveden. V ekosystému se vyskytují následující druhy: kokořík vonný (<i>Polygonatum odoratum</i>), osladič obecný (<i>Polypodium vulgare</i>).		
	stav:	Dobrá	
	trend vývoje:	Setrvalý	
• absence invazních či expanzivních druhů rostlin	Na stanovišti se vyskytují expanzivní/invazní druhy. Zjištěný je výskyt růže šípkové, trnky, trnovník akát (zejména při okrajích ploch). Proběhla celková obnova ploch ekosystému z projektu LIFE (2017–2023) – postupná redukce/likvidace těchto druhů. Pro udržení kvality ekosystému je nutný pravidelný udržovací management.		
	stav:	Zhoršený	
	trend vývoje:	Zlepšující se	
• pokryvnost roztroušených dřevin a keřů max. 10 %	Pokryvnost dřevin je v současnosti ca 10 %. Proběhla celková obnova ploch ekosystému, spočívající v redukci stínících druhů dřevin – jasan ztepilý (<i>Fraxinus excelsior</i>), růže šípková (<i>Rosa canina</i>), hloh (<i>Crataegus</i> sp.) a dále opakovaná redukce těchto druhů, poslední zásah byl proveden r. 2024. Trend regenerace a přírůstků dřevin je velký, především během vlhkých období, takže vyžaduje neustálé zásahy.		
	stav:	Dobrá	
	trend vývoje:	Setrvalý	

ekosystém:	Pohyblivé sutě kyselých hornin (S2B)		
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům		
• rozloha min. 0,8 ha	Rozloha ekosystému podle aktualizace mapování biotopů (2023) činí 0,8 ha. Kromě výřezu dřevin na okrajích zde jiné zásahy neprobíhaly.		
	stav:	Dobrý	
	trend vývoje:	Setrvalý	
• absence invazních či expanzivních druhů rostlin	Na stanovišti se vyskytují expanzivní/invazní druhy (růže šípková, trnka obecná, trnovník akát), především při okrajích sutí. Tyto druhy mají tendenci se šířit přímo do sutí, zejména při okrajích, kde jsou sutě zazemněnější. Obnova ploch proběhla v minulém deceniu, nežádoucí druhy se však nepodařilo úplně eliminovat.		
	stav:	Zhoršený	
	trend vývoje:	Zlepšující se	
• pokryvnost roztroušených dřevin a keřů max. 10 %	Pokryvnost dřevin je v současnosti ca 10 %. Obnova ploch proběhla v minulosti z projektu LIFE, nutná je kontrola a udržovací management – poslední zásah byl proveden v r. 2024.		
	stav:	Dobrý	
	trend vývoje:	Setrvalý	

ekosystém:	Skalní vegetace s kostřavou sivou (T3.1)		
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům		
• rozloha min. 0,35 ha	Rozloha ekosystému podle aktualizace mapování biotopů (2023) činí 0,35 ha. Kromě výřezu dřevin na okrajích zde jiné zásahy neprobíhaly.		
	stav:	Dobrý	
	trend vývoje:	Setrvalý	
• zastoupení min. 11 specifických druhů	Na stanovišti je v současnosti přítomných 14 specifických druhů, v několika desítkách jedinců. Jedná se o druhy řebříček sličný (<i>Achillea nobilis</i>), česnek šerý horský (<i>Allium sebnescens</i> subsp. <i>montanum</i>), bělozářka liliovitá (<i>Anthericum liliago</i>), tařice skalní (<i>Alyssum saxatilis</i>), trýzel škardolistý (<i>Erysimum crepidifolium</i>), chlupáček hadincovitý (<i>Pilosella echinoides</i>), locika vytrvalá (<i>Lactuca perennis</i>), lipnice cibulkatá (<i>Poa bulbosa</i>), koniklec luční český (<i>Pulsatilla pratensis</i> subsp. <i>bohemica</i>), hlaváč šedavý (<i>Scabiosa canescens</i>), sesel fenyklový (<i>Seseli hippomarathrum</i>) silenka ušnice (<i>Silene otites</i>), kavyl vláskovitý (<i>Stipa capillata</i>), divizna brunátná (<i>Verbascum phoeniceum</i>). V současnosti roste na stanovištích stabilně několik desítek až set jedinců těchto druhů.		
	stav:	Dobrý	
	trend vývoje:	Setrvalý	
• absence invazních druhů rostlin, křovin, dřevin	Aktuálně se vyskytují na ploše místy druhy trnovník akát (<i>Robinia pseudacacia</i>), pouze ojediněle druhy rodu opuncie (<i>Opuntia</i> sp.) a žanovec měchýřník (<i>Colutea arborescens</i>). Byla provedena obnova stanoviště, stabilizace vývoje je však delší a je zapotřebí pravidelné opakování udržovacích zásahů, především u akátu. Opuncie a žanovec přirůstají v NPR pomaleji.		
	stav:	Zhoršený	
	trend vývoje:	Zlepšující se	
• pokryvnost roztroušených autochtonních druhů dřevin a keřů max. 20 %	V současnosti je pokryvnost autochtonními druhy dřevin a keřů ca 20 %. Na stanovišti byl proveden v roce 2020 obnovní management a následný udržovací management v roce 2024.		
	stav:	Dobrý	
	trend vývoje:	Setrvalý	

ekosystém:	Úzkolisté suché trávníky bez význačného zastoupení vstavačovitých (T3.3D)		
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům		
• rozloha min. 1,50 ha	Rozloha ekosystému podle aktualizace mapování biotopů (2023) činí v současnosti 1,50 ha. Plocha je po provedení obnovního a udržovacích managementových prací stabilní, práce je však nutné vzhledem k trendu rychlého přirůstání dřevin neustále opakovat.		
	stav:	Dobrý	
	trend vývoje:	Setrvalý	
• přítomnost min. 11 specifických druhů	Na stanovišti jsou přítomny tyto druhy rostlin: bělozářka liliovitá (<i>Anthericum liliago</i>), kavyl vláskovitý (<i>Stipa capillata</i>), k. Ivanův (<i>S. pennata</i>), k. sličný (<i>S. pulcherrima</i>), hlaváček jarní (<i>Adonis vernalis</i>), kozinec bezlodyžný (<i>Astragalus exscapus</i>), locika vytrvalá (<i>Lactuca perennis</i>), koniklec luční český (<i>Pulsatilla pratensis</i> subsp. <i>bohemica</i>), řebříček panonský (<i>Achillea pannonica</i>), ř. štětínolistý (<i>A. setacea</i>), pelyněk pontický (<i>A. pannonica</i>), trýzel škardolistý (<i>Erysimum crepidifolium</i>). Druhy se vyskytují v nižších až vyšších stovkách.		
	stav:	Dobrý	
	trend vývoje:	Setrvalý	
• absence invazních a expanzivních druhů rostlin, keřů a dřevin	Aktuálně (po provedení obnovního a následných udržovacích managementových zásazích) se invazní ani expanzivní druhy zde nevyskytují.		
	stav:	Dobrý	
	trend vývoje:	Setrvalý	

• pokryvnost roztroušených autochtonních druhů dřevin a keřů max. 20 %	Pokryvnost dřevin je v současnosti ca 20 %. Obnova ploch proběhla v minulosti z projektu LIFE, nutná je kontrola a udržovací management – poslední zásah byl proveden v r. 2024.	
	stav:	Dobrý
	trend vývoje:	Setrvalý

ekosystém:	Bazifilní vegetace efemér a sukulentů, porosty bez převahy netřesku výběžkatého (<i>Jovibarba globolifera</i>) (T6.2B)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
• rozloha min. 0,40 ha	Rozloha podle aktualizace mapování biotopů (2023) činí v současnosti 0,40 ha. Plocha je po provedení obnovního a udržovacích managementových prací stabilní, práce je však nutné vzhledem k trendu rychlého přirůstání dřevin opakovat.	
	stav:	Dobrý
	trend vývoje:	Setrvalý
• přítomnost min. 7 specifických druhů	V současnosti jsou specifické druhy na ploše zastoupeny v desítkách jedinců: česnek šerý horský (<i>Allium senescens</i> subsp. <i>montanum</i>), tařice kališní (<i>Alyssum calycinum</i>), lipnice cibulkatá (<i>Poa bulbosa</i>), rožec krátkoplátečný (<i>Cerastium brachypetallum</i>), r. pětimužný (<i>C. semidecandrum</i>), rozrazil časný (<i>Veronica praecox</i>), r. rozprostřený (<i>V. prostrata</i>).	
	stav:	Dobrý
	trend vývoje:	Setrvalý
• absence invazních druhů rostlin	Na stanovišti se v současnosti invazní druhy nevyskytují. Obnovní management a následný management odstranění trnovníku akátu byl proveden v letech 2020 a 2024. Kmínky byly zatřeny arboricidem. Nyní je plocha bez výmladků, lze však předpokládat jejich nárůst.	
	stav:	Dobrý
	trend vývoje:	Setrvalý
• pokryvnost roztroušených autochtonních druhů dřevin a keřů max. 20 %	V současnosti je pokryvnost autochtonními druhy dřevin a keřů do 20 %. Při obnovním managementu byl odstraněn porost druhů růže šípková (<i>Rosa canina</i>) a trnka obecná (<i>Prunus spinosa</i>). Při udržovacím managementu byl redukován porost hlohů (<i>Crataegus</i> sp.). Nebylo použito chemické ošetření. Proto lze předpokládat v budoucnu nárůst křovin.	
	stav:	Dobrý
	trend vývoje:	Setrvalý

ekosystém:	Nízké xerofilní křoviny: Nízké xerofilní křoviny, primární porosty na skalách s druhy rodu <i>Cotoneaster</i> (K4A) a Nízké xerofilní křoviny, ostatní sekundární porosty (K4C)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
• rozloha min. 0,70 ha	Rozloha ekosystému podle aktualizace mapování biotopů (2023) činí 0,70 ha. Obnovní management v rámci projektu LIFE podpořil udržení výměry ekosystému, poslední udržovací management proběhl v roce 2024.	
	stav:	Dobrý
	trend vývoje:	Setrvalý
• přítomnost min. 2 specifických druhů	V současnosti jsou na ploše zastoupeny celkem 3 specifické druhy křovin: skalník celokrajný (<i>Cotoneaster integerrimus</i>), řešetlák počistivý (<i>Rhamnus cathartica</i>) a třešeň křovitá (<i>Prunus fruticosa</i>). Na ploše jsou druhy zastoupeny v několika desítkách jedinců. Obnovní management v rámci projektu LIFE podpořil růst uvedených druhů v ekosystému, poslední udržovací management proběhl v roce 2024.	
	stav:	Dobrý
	trend vývoje:	Setrvalý

• absence invazních a expanzivních druhů rostlin, keřů a dřevin	V současnosti jsou přítomny druhy borovice černá (<i>Pinus nigra</i>), trnovník akát (<i>Robinia pseudacacia</i>), růže šípková (<i>Rosa canina</i>), hlohy (<i>Crataegus</i> sp. div.). V minulosti proběhlo několik redukcí a vzhledem k současné rychlosti obnovy je nutné zásahy opakovat, poslední udržovací management proběhl v roce 2024. Velkou tendenci k šíření mají především druhy růže šípková a hlohy.
	stav: Zhoršený
	trend vývoje: Zlepšující se
• pokryvnost roztroušených autochtonních druhů dřevin a keřů max. 20 %	V současnosti tvoří pokryvnost autochtonních druhů 20 %. Vzhledem k tendenci šíření některých invazních druhů, zejména trnovníku akátu a expanzivních druhů, růže šípkové a hlohy, může docházet ke zvýšení zapojení. Na šíření se podílí i vlhčí období, naopak v sušších periodách dochází k přirozené redukci. Vzhledem k těmto tendencím je nutná kontrola stavu a případná redukce, poslední proběhla v roce 2024.
	stav: Dobrý
	trend vývoje: Setrvalý

ekosystém:	Hercynské dubohabřiny (L3.1)
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům
• klasifikace stupně přirozenosti „les přírodě blízký“	Cílový stupeň přirozenosti pokrývá 70 % plochy ekosystému. Problémovým byly v minulosti blízkost chemického průmyslu (degradace) a později vyšší stav zvěře (stádo muflonů). V současnosti je pozorován zlepšující se trend vývoje. Nejasný je zatím vliv intenzivnější dopravy v blízkém okolí (dálnice D8).
	stav: Zhoršený
	trend vývoje: Zlepšující se
• rozloha min. 14,7 ha	Rozloha ekosystému podle aktualizace mapování biotopů (2023) činí 14,7 ha. Žádné zásahy neprobíhaly.
	stav: Dobrý
	trend vývoje: Setrvalý
• absence invazních a geograficky nepůvodních druhů dřevin	V ekosystému, zvláště při jeho okrajích, na jižních, JZ svazích se vyskytují invazní druhy. Především jde o borovici černou a trnovník akát. Tyto druhy zde rostou stabilně, bez velké tendence k šíření, starší stromy odumírají, bez výmladnosti.
	stav: Zhoršený
	trend vývoje: Setrvalý
• přítomnost min. 12 specifických druhů	V současnosti je přítomných několik desítek (až set) jedinců celkem 13 specifických druhů: svída krvavá (<i>Cornus sanguinea</i>), líska obecná (<i>Corylus avellana</i>), lýkovec jedovatý (<i>Daphne mezereum</i>), zimolez obecný (<i>Lonicera xylosteum</i>), řešetlák počistivý (<i>Rhamnus cathartica</i>), sasanka pryskyřníkovitá (<i>Anemone ranunculoides</i>), zvonek broskvolistý (<i>Campanula persicifolia</i>), dymnivka dutá (<i>Corydalis cava</i>), svízel lesní (<i>Galium sylvaticum</i>), hrachor černý (<i>Lathyrus niger</i>), lilie zlatohlavá (<i>Lilium martagon</i>), pstroček dvoulistý (<i>Maianthemum bifolium</i>), medovník meduňkolistý (<i>Melittis melissophyllum</i>).
	stav: Dobrý
	trend vývoje: Setrvalý
• přítomnost ležícího mrtvého dřeva min. 70 m ³ /ha	V současnosti se mrtvé dřevo v ekosystému vyskytuje, ale nedosahuje cílové hodnoty.
	stav: Zhoršený
	trend vývoje: Setrvalý

ekosystém:	Suťové lesy (L4)
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům
• rozloha min. 18,99 ha	Rozloha ekosystému podle aktualizace mapování biotopů (2023) činí 18,99 ha. Žádné zásahy neprobíhaly.

	stav:	Dobrý
	trend vývoje:	Setrvalý
• přítomnost ležícího mrtvého dřeva min. 100 m ³ /ha	V současnosti je odhad ležícího mrtvého dřeva kolem 70 m ³ /ha. Množství zanechaného mrtvého dřeva má tendenci během posledních let ke zvyšování (následky sucha, silných poryvů větrů).	
	stav:	Zhoršený
	trend vývoje:	Zlepšující se
• absence invazních a geograficky nepůvodních druhů dřevin	V současnosti jsou v ekosystému přítomné invazní druhy dřevin: borovice černá a trnovník akát, především při hranicích s hercynskými dubohabřinami nebo stepními plochami.	
	stav:	Zhoršený
	trend vývoje:	Setrvalý
• přítomnost min. 6 specifických druhů	V současnosti je přítomných celkem 6 specifických druhů – lýkovec jedovatý (<i>Daphne mezereum</i>), zimolez obecný (<i>Lonicera xylosteum</i>), udatna lesní (<i>Aruncus sylvestris</i>), dymnivka dutá (<i>Corydalis cava</i>), d. bobovitá (<i>C. fabacea</i>), břečťan popínavý (<i>Hedera helix</i>). Početnost je od několika málo desítek rostlin (lýkovec jedovatý) až po vyšší stovky (dymnivka dutá).	
	stav:	Dobrý
	trend vývoje:	Setrvalý
• klasifikace stupně přirozenosti „les přírodě blízký“	V současnosti je biotop klasifikován z větší části jako „les přírodě blízký“. V jižní části rezervace jsou však i lesy, klasifikované jako „les významný pro biodiverzitu“.	
	stav:	Zhoršený
	trend vývoje:	Setrvalý

ekosystém:	Acidofilní bučiny (L5.4)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
• rozloha min. 0,90 ha	Rozloha ekosystému podle aktualizace mapování biotopů (2023) činí 0,90 ha. Žádné zásahy neprobíhaly.	
	stav:	Dobrý
	trend vývoje:	Setrvalý
• absence invazních a geograficky nepůvodních druhů dřevin	V ekosystému se vyskytují především invazní druhy borovice černá a trnovník akát. Více dřevin je především v okrajových částech, mezi Lovošem a Kibičkou. Druhy jsou postupně potlačovány a zároveň vlivem klimatických změn odumírají (delší období sucha).	
	stav:	Zhoršený
	trend vývoje:	Zlepšující se
• přítomnost ležícího mrtvého dřeva min. 100 m ³ /ha	V ekosystému je přítomno v současnosti méně ležícího mrtvého dřeva, cca 60 m ³ /ha. Vlivem přirozeného odumírání dřevin se zastoupení mrtvého dřeva postupně přirozeně zvyšuje.	
	stav:	Zhoršený
	trend vývoje:	Zlepšující se
• přítomnost min. 7 specifických druhů	V současnosti jsou přítomné v ekosystému následující druhy (celkem 7), které určují jeho kvalitativní složku: jestřábník zední (<i>Hieracium murorum</i>), pstroček dvoulistý (<i>Maianthemum bifolium</i>), černýš luční (<i>Melampyrum pratense</i>), č. lesní (<i>M. arvense</i>), sedmikvítek evropský (<i>Trientalis europaea</i>), věsenka nachová (<i>Prenanthes purpurea</i>), zlatobýl obecný (<i>Solidago virgaurea</i>). Zastoupení těchto druhů je početné a stabilní.	
	stav:	Dobrý
	trend vývoje:	Setrvalý

ekosystém:	Teplomilné doubravy: Perialpidské bazifilní teplomilné doubravy (L6.1) a Acidofilní teplomilné doubravy bez kručinky chlupaté (<i>Genista pilosa</i>) (L6.5B)		
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům		
• rozloha min. 4,70 ha	Rozloha ekosystému podle aktualizace mapování biotopů (2023) činí 4,70 ha. Žádné zásahy neprobíhaly.		
	stav:	Dobří	
	trend vývoje:	Setrvalý	
• absence invazních a geograficky nepůvodních druhů dřevin	Na stanovišti se vyskytují invazní druhy, konkrétně druhy borovice černá a trnovník akát. Tyto dřeviny jsou především u JJZ západní hranice biotopů mezi Lovošem a Kibičkou. Dochází k postupnému odstraňování i přirozenému odumírání obou dřevin.		
	stav:	Zhoršený	
	trend vývoje:	Zlepšující se	
• přítomnost ležícího mrtvého dřeva min. 50 m³/ha	V současnosti je přítomnost mrtvého dřeva v ekosystému odhadována na cca 60 m³/ha. Částečně je mrtvá hmota dřeva doplňována i pomalejším odumíráním původně vysázených invazních druhů – borovice černá a trnovník akát.		
	stav:	Dobří	
	trend vývoje:	Setrvalý	
• přítomnost min. 4 specifických druhů	V současnosti je v ekosystému přítomno celkem 7 druhů, některé i ve vyšší početnosti. Konkrétně se jedná o druhy: mařinka barvířská (<i>Asperula tinctoria</i>), prorostlík srpovitý (<i>Bupleurum falcatum</i>), chrpa chlumní (<i>Centaurea triumfettii</i>), medovník meduňkolistý (<i>Melittis melissophyllum</i>), smldník jelení (<i>Peucedanum cervaria</i>), mateřídouška časná (<i>Thymus praecox</i>), hvozdík kartouzek (<i>Dianthus carthusianorum</i>). Druhy jsou přítomné v desítkách (medovník meduňkolistý), až stovkách (hvozdík kartouzek, mateřídouška časná) jedinců.		
	stav:	Dobří	
	trend vývoje:	Setrvalý	
• klasifikace stupně přirozenosti „les přírodě blízký“	V současnosti je biotop klasifikován z větší části jako „les přírodě blízký“. V jižní části rezervace jsou však i lesy, klasifikované jako „les významný pro biodiverzitu“.		
	stav:	Zhoršený	
	trend vývoje:	Setrvalý	

ekosystém:	Suché acidofilní doubravy (L7.1)		
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům		
• rozloha min. 1,72 ha	Rozloha ekosystému podle aktualizace mapování biotopů (2023) činí 1,72 ha. Žádné zásahy neprobíhaly.		
	stav:	Dobří	
	trend vývoje:	Setrvalý	
• absence invazních a geograficky nepůvodních druhů dřevin	Na stanovišti se vyskytují invazní druhy, konkrétně: borovice černá a trnovník akát. Tyto druhy jsou rozšířeny především při obvodu ekosystému, při hranici s teplomilnými doubravami a stepními stráněmi. Dochází k postupnému samovolnému ústupu (odumírání invazních dřevin) a dále k jejich postupné redukci kácením.		
	stav:	Zhoršený	
	trend vývoje:	Zlepšující se	
• přítomnost ležícího mrtvého dřeva min. 50 m³/ha	V současnosti je přítomnost mrtvého dřeva v ekosystému odhadována na 40 - 50 m³/ha. Částečně je mrtvá hmota dřeva doplňována i pomalejším odumíráním původně vysázených invazních druhů – borovice černá a trnovník akát.		
	stav:	Zhoršený	
	trend vývoje:	Zlepšující se	

• přítomnost min. 5 specifických druhů	Tyto druhy jsou v ekosystému přítomny a určují kvalitativní složku ekosystému. V současnosti je v ekosystému přítomno celkem 8 specifických druhů: konvalinka vonná (<i>Convallaria majalis</i>), vřes obecný (<i>Calluna vulgaris</i>), zvonek okrouhlostý (<i>Campanula rotundifolia</i>), jestřábík hladký (<i>Hieracium laevigatum</i>), j. Lachenalův (<i>H. lachenalii</i>), j. okoličnatý (<i>H. umbellatum</i>), silenka nížní (<i>Silene nutans</i>), smolníčka obecná (<i>Lychnis viscaria</i>). Druhy se vyskytují v desítkách (jestřábík okoličnatý) až tisících jedinců (konvalinka vonná).	
	stav:	Dobrý
	trend vývoje:	Setrvalý
• udržovat nižší zakmenění 6–8	V současnosti je zakmenění dotčeného porostu (266 F 10) 9.	
	stav:	Zhoršený
	trend vývoje:	Zhoršující se

B. druhy

druh:	přástevník kostivalový (<i>Euplagia quadripunctaria</i>)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
• početnost min 7 jedinců	Populace na území NPR je stabilní, výskyt je pravidelně zaznamenáván v počtech jednotek kusů (do 10). Předpoklad reálného výskytu je oproti monitoringu vyšší. Druh se vyskytuje především na bezlesí, vzhledem k jeho údržbě dochází i k optimalizaci ploch vhodných pro přástevníka. Bez negativních tendencí a výkyvů vzhledem ke klimatickým změnám.	
	stav:	Dobrý
	trend vývoje:	Setrvalý

druh:	jeřáb český (<i>Sorbus bohemica</i>)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
• 150 kvetoucích a plodících jedinců druhu	Populace na území NPR je stabilní, výskyt je pravidelně sledován, v současnosti početnost činí 150 kvetoucích (a plodících) jedinců. Částečné zastínění porostu je v případě nutnosti pravidelně redukováno odstraňováním stínících expanzivních dřevin.	
	stav:	Dobrý
	trend vývoje:	Setrvalý

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Kolize zájmů ochrany přírody se nepředpokládá. V případě jejího vzniku v důsledku nenadálých okolností je prioritním zájmem zachování jedinečného porostu skalních stepí s výskytem endemického druhu jeřáb český a návazné lesostepní části s přechodem do teplomilných, světlých doubrav.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) péče o lesní ekosystémy na lesních pozemcích

Rámcová směrnice péče o lesní porosty na lesních pozemcích

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany
1	les zvláštního určení	1X, 1Z, 1J, 3Y	L3.1, L4, L6.1, L7.1
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin			
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)		
1X	DBZ+DBL 2–6, DBP 1–6, BK 0–2, (BBK, HB, BRK, MK, BR, LPM) 3–4		
1Z	DBZ 4–9, BO ±2, BK 0–3, HB 0–3, LP ±1, BR +2, (JR, BRK, MK) +		
1J	DB 2–5, JV 2–4, HB 1–3, JL ±1, JS ±1, LP 1-3, BRK ±1, (TR, MK, BBK) 0±		
3Y	, BK 4–7, DBZ+-4, BO+-0, JR+, BR±1, JD 0–1		
Porostní typ A			
Dubový.			
Základní rozhodnutí			
Hospodářský způsob (forma)			
Účelový výběr			
Obmýetí*	Obnovní doba*		
-	-		
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty			
Dosažení uvolněného zápoje, prioritní je uchování bezlesých ploch.			
Způsob obnovy a obnovní postup			
Prosvětlování porostů s cílem podpory jedinců semenného i výmladkového původu. Lokální snížení zakmenění na 0,6. Část silné těžené hmoty ponechat v porostu k zetlení. Vyklízovat dříví šetrnými technologiemi (lanovka, kůň) za sucha či zámrazu.			
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu			
Preference přirozené obnovy, zásahy podřídít vývoji bylinného patra.			
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)			
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově	
V případě absence přirozené obnovy na velkých plochách použití dřevin přirozené druhové skladby.			
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů,			
Dlouhodobé snižování stavů spárkaté zvěře. V případě potřeby instalace oplocenek max. 0,5 ha nebo individuální ochrana semenáčů (Pantanet). Odstraňovat nežádoucí geograficky nepůvodní druhy dřevin (AK) – v případě listnáčů (zejména AK) způsobem omezujícím kořenovou výmladnost. Výchova spočívá zejm. v postupném uvolňování vybraných jedinců s kulovitou korunou ze zápoje okolních dřevin v intervalu cca 5 let. Přirozená sukcese, příp. zásahy podřídít vývoji bylinného patra.			
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb			
Neprovádět, kromě likvidace nepůvodních druhů dřevin a zdravotního výběru stromů v dopadové vzdálenosti od turistických stezek s ponecháním dřeva na místě k zetlení. Vyřezané dřeviny ponechat na okrajích stepních ploch.			
Poznámka			

Minimalizovat škody zvěří redukcí stavu na stanovišti únosnou míru (vč. stavu bylinného patra). Při těžbě AK zvolit technologii omezující kořenovou výmladnost.

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany
2	les zvláštního určení	1A, 2A, 1C, 2F	L3.1, L4, L6.1
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin			
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)		
1A	, DB 4–6, BK 0-2, LP ±2, JV ±3, BB, BO 0–1 JS0-1, JL ±1, (BR BBK, TIS) 0–1		
2A	, DB 4–6, BK ±3, LP ±2, JV ±3, BB, BO 0–1, JS0-1, JL ±1, (BR BBK, TIS) 0–1		
1C	, DB 5–8, HB ±3, LP ±2, BR ±2, BK 0–2, BO 0–1, (BRK, BBK, MK) +		
1F	DBZ 5–7, BK 2–3, HB ±1, LP ±1, BRK ±0, JV		
Porostní typ A			
Dubový.			
Základní rozhodnutí			
Hospodářský způsob (forma)			
Účelový výběr			
Obmýtlí*	Obnovní doba*		
-	-		
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty			
Dosažení diferencované porostní struktury (dvouetážové porosty s převahou DB v horním patře) s ponechanými výstavky (vybrané ponechat na dožití). Odstranění geograficky nepůvodních dřevin (AK).			
Způsob obnovy a obnovní postup			
Prosvětlování porostů s cílem podpory jedinců semenného i výmladkového původu. Lokální snížení zakmenění na 0,6 nebo kotlíková seč. Pozitivní výběr zhruba 50 ks jedinců na dožití na hektar (DB, BRK, TR, JS, BR, HB, LP) a jejich postupné uvolňování z korunového zápoje. Část silné těžené hmoty ponechat v porostu k zetlení. Vyklízovat dříví šetrnými technologiemi (lanovka, kůň) za sucha či zámrazu. Preferovat přirozenou obnovu, umělá obnova chybějících druhů přirozené dřevinné skladby do kotlíků.			
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu			
Preference přirozené obnovy, zásahy podřídit vývoji bylinného patra, umělá obnova jamkovou sadbou. MZD 100 % (s důrazem na BK, LP).			
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)			
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově	
Použití dřevin přirozené druhové skladby.			
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů,			
Ochrana proti buření a zvěři, příp. redukce vybraných druhů ve prospěch přirozené druhové skladby (např. HB).			
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb			
Ochrana výsadeb a přirozeného zmlazení oplocenkami. Neprovádět, kromě likvidace nepůvodních druhů dřevin a zdravotního výběru stromů v dopadové vzdálenosti od turistických stezek s ponecháním dřeva na místě k zetlení. Nahodilé těžby se nepředpokládají.			
Poznámka			
Minimalizovat škody zvěří redukcí stavu na stanovišti únosnou míru (vč. stavu bylinného patra). Při těžbě AK zvolit technologii omezující kořenovou výmladnost.			

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany
3	les zvláštního určení	1B, 2B, 2S	L3.1, L4, L5.4, L6.1, L7.1
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin			

SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)	
1B, 2B 2S	BO 0–1, JD 0±, DB 5–7, BK 0–3, HB 0–2, JV 0–1, LP ±2, JS 0±, JL 0±, (OS, BR, BBK, TR) 0± BO 0–1, DB 4–6, BK ±3, JV ±3, LP ±2, BB, JS ±0, JL ±1, (BR, BBK, TIS) 0–1	
Porostní typ A		
Dubový.		
Základní rozhodnutí		
Hospodářský způsob (forma)		
Účelový výběr.		
Obmýtí*	Obnovní doba*	
-	-	
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty		
Dosažení diferencované porostní struktury (dvoutažové porosty s převahou DB v horním patře) s ponechanými výstavky (vybrané ponechat na dožití). Odstranění geograficky nepůvodních dřevin (AK).		
Způsob obnovy a obnovní postup		
Preferovat přirozenou obnovu, umělá obnova chybějících druhů přirozené dřevinné skladby do kotlíků přednostně v místech s AK.		
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu		
Preference přirozené obnovy, v místech přirozeného zmlazení regulace keřového patra, umělá obnova chybějících druhů přirozené dřevinné skladby (jamková sadba, nepravidelný spon). MZD 100%, především BK a LP.		
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)		
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově
(BK, LP) 30 %, použít silnější sazenice.		
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů,		
Dlouhodobé snižování stavů spárkaté zvěře. V případě potřeby instalace oplocenek max. 0,5 ha nebo individuální ochrana semenáčů (Pantanet). Odstraňovat nežádoucí geograficky nepůvodní druhy dřevin (AK) – v případě listnáčů (zejména AK) způsobem omezujícím kořenovou výmladnost.		
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb		
Ochrana proti okusu nátěrem či menšími oplocenkami, mechanické ošetření proti buření. Nahodilá těžba se nepředpokládá, příp. vyřezané dřeviny ponechat na okrajích stepních ploch.		
Poznámka		
Minimalizovat škody zvěří redukcí stavu na stanovišti únosnou míru (vč. stavu bylinného patra). Při těžbě AK zvolit technologii omezující kořenovou výmladnost.		

Přílohy:

M4 – Lesnická mapa typologická

M5 – Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

b) péče o ekosystémy na nelesních biotopech na lesních pozemcích

Rámcová směrnice péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Ekosystém	Štěrbínová vegetace skal a drolin (S1.2), Pohyblivé sutě kyselých hornin (S2B), Skalní vegetace s kostřavou sivou (<i>Festuca pallens</i>) (T3.1), Úzkolisté suché trávníky bez význačného zastoupení vstavačovitých (T3.3D), Bazifilní vegetace efemér a sukulentů, porosty bez převahy netřesku výběžkatého (<i>Jovibarba globolifera</i>) (T6.2B), Nízké xerofilní křoviny: 1) Nízké xerofilní křoviny, primární porosty na skalách s druhy
-----------	--

	rodu <i>Cotoneaster</i> (K4A) a 2) Nízké xerofilní křoviny, ostatní sekundární porosty (K4C)
Typ managementu	Odstranění – výřez nežádoucích dřevin a křovin – odstraňování invazních a expanzivních druhů dřevin
Vhodný interval	každoročně
Minimální interval	1 × 3 roky
Prac. nástroj / hosp. zvíře	Křovinořez, pila, sekyra, herbicid, zahradnické nůžky, ruční a motorová pila, sekyra
Kalendář pro management	srpen–březen
Upřesňující podmínky	Jedná se následující invazní druhy: trnovník akát (<i>Robinia pseudacacia</i>), borovice černá (<i>Pinus nigra</i>), opuncie (<i>Opuntia</i> sp.), lokálně žanovec měchýřník (<i>Colutea arborescens</i>), kaštanovník setý (<i>Castanea sativa</i>), kustovnice cizí (<i>Lycium barbatum</i>). Borovici černou likvidovat uříznutím. Semenače vytrhávat ručně, větší kusy pákovými nůžkami. Likvidovat všechny semenné stromy včetně OP. Akáty likvidovat injektáží herbicidu do kmene, pokácet po úhynu jedince. Mladé výhony do 3 cm průměru likvidovat metodou částečného loupání kůry s natřením rány herbicidem, alternativně nátěrem herbicidu na kmínek. Možné použití arboricidu (zatření kmínků) vzhledem k vysoké výmladnosti expanzivních druhů (křoviny). Vybrané starší exempláře křovin zanechávat (podpora ochrany populací lišejníků, ptáků, drobných savců). Borovici černou postupně smýtit, zejména semenné stromy. Následně monitorovat, zda se objeví další nálety, v případě akátu též kořenové a pařezové výmladky. Likvidace opuncie vytržením, odnos rostlin (článků) mimo plochu NPR Lovoš. Provádění prací podle standardu SPPK D02 007, příp. aktualizací. V případě výřezů křovin je nutné ponechávat vybrané starší exempláře růže šípkové a trnky obecné a keřového patra obecně, zejména s ohledem na možný výskyt vzácných druhů lišejníků, případně ptáků a drobných savců. Jednorázové odstranění celkem 20 ks borovic černých na DP 2, zastiňujících porost dubu pýřitého při okraji lesostepi.

Ekosystém	Úzkolisté suché trávníky bez význačného zastoupení vstavačovitých (T3.3D), Širokolisté suché trávníky, porosty bez význačného výskytu vstavačovitých a bez jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>) (T3.4D), Skalní vegetace s kostřavou sivou (<i>Festuca pallens</i>) (T3.1)
Typ managementu	Seč
Vhodný interval	1 × 3 roky
Minimální interval	1 × 5 let
Prac. nástroj / hosp. zvíře	Křovinořez
Kalendář pro management	září–prosinec
Upřesňující podmínky	Sečení se zanecháním kousků nepokosených, sběr suché hmoty a její odstranění z místa kosení mimo NPR. Nepravidelné sečení, zanechávat ne v přesných pruzích, ale nepravidelně, různě. Obsekání příp. některých ZCHD (př. dub pýřitý, zvonek boloňský). Vysekávání plošek s příp. výskytem třtiny křovištní 2 × ročně podle vývoje. Sečení medujících rostlin (bodlák, sadec, pcháč) až po 10. září (podpora imag druhu přástevník kostivalový).

c) péče o populace a biotopy rostlin a hub

Další je podpora vzácnějších druhů dřevin (dub šipák, jeřáb břek). Tato strategie odpovídá i určení lesů – les zvláštního určení. Do managementu je nově zahrnuto i kosení stepních částí (odstranění biomasy na podporu klíčení efemerních druhů), likvidace případných ohnisek šíření třtiny křovištní.

Pro podporu imag přástevníka kostivalového je nutné příp. kosení kvetoucích a medujících druhů bodlák, sadec, pcháč provádět až po 10. 9. (po tomto datu imaga mizí). V rámci

myslivecké péče nebudou v NPR zřizována zařízení (posedy) ani krmeliště. Zvěř nebude lákána na krmení, bez atraktantů.

Populace endemického druhu jeřáb český je řešena jako podpora předmětu ochrany (uvolňování zapojení jedinců druhu z porostu expandujících křovin) pro zlepšení prosperity druhu.

Ochrana vzácných hub úzce souvisí s ochranou jejich biotopů. Mírná forma disturbance (cesty, menší přirozené sesuvy, vývraty, zanechané mrtvé dřevní hmoty) výskyt hub nenarušuje, ale naopak podporuje výskyt širšího spektra mykorrhizních druhů. Pro posílení diverzity lignikolních druhů v lesních porostech je žádoucí ponechávat odumřelé stromy, vývraty a zlomy na místě k zetlení. Dále je důležité zachovávat a zvyšovat rozmanitost vhodných druhů dřevin (podpořit výskyt jeřábů, dubů, javorů, lip, habru, jilmu). Borovice lesní by měla být po porostu roztroušená.

Nutné je sledovat počty spárkaté a černé zvěře a případných škod na populacích zvláště chráněných a ohrožených druhů rostlin iniciovat jejich redukci. Případná myslivecká zařízení situovat poblíž NPR (ochranné pásmo NPR) pro usnadnění odlovu zvěře.

d) péče o populace a biotopy živočichů

Lesnickou činností jsou dotčeny všechny druhy živočichů, ale zejména ptáci a jejich hnízda přímo, je-li obnovní nebo výchovná těžba prováděna v hnízdním období nebo v období toku, tj. od 1. 2. do 31. 7. Mimo toto období mohou být některé druhy ohroženy změnou nebo likvidací stanoviště, doupných stromů, hnízda apod. Proto je nutné ponechávat v území doupné stromy, odumírající stromy, zlomy a vývraty s dutinami a alespoň část odumřelé dřevní hmoty (spadlé kmeny, ulomená torza kmenů), jako vhodné hnízdní biotopy, úkrytové možnosti pro ptáky a netopýry a pro život druhů vázaných na mrtvé dřevo (hmyz). Těžební odpad nepálit, ale ponechat samovolnému rozkladu v hromadách či v pruzích.

Druh práštěvník kostivalový nepotřebuje přímo cílený management, pouze v době květu medujících rostlin (bodlák, sadec, pcháč) tyto druhy případně nevyžínat a nechat dokvést (do 10. září, po tomto datu imaga mizí).

Zachování stávajících mysliveckých zařízení je vhodné vzhledem k potřebě podpory a zajištění zvýšení odstřelu zvěře, jejichž zvýšené stavy působí škody. Instalaci dalších nových mysliveckých zařízení není doporučena.

e) péče o útvary neživé přírody

Péče o útvary neživé přírody spočívá především v odstraňování invazních a expanzivních druhů křovin a dřevin na skalních výchozech, sutích a jejich nejbližším okolí. Tím dojde k podpoře typické skalní vegetace (př. druhy tařice skalní, kosatec bezlistý).

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) lesy na lesních pozemcích

V lesních porostech je žádoucí zejména:

- obnovit přirozenou dřevinou skladbu (Němcová 2015) odpovídající lesním typům a ekosystémovým předmětům ochrany (suťové lesy, teplomilné doubravy a dubohabřina),
- eradikovat nepůvodní dřeviny (zejména borovici černou a trnovník akát) (Němcová 2015)
- ponechávat na místě dostatek dřevní hmoty k zetlení, zejména padlé stromy (Němcová 2015)
- zachovat biotopové stromy s nabídkou nejrozličnějších mikrostanovišť (zejména staré mohutné stromy a doupné stromy) (Majer 2013, Němcová 2015)
- používat šetrné těžební a transportní technologie minimalizující poškození půdního

- povrchu, stromů a přízemní vegetace
- neumísťovat krmná zařízení pro zvěř
- uplatňovat zejména účelový výběr způsob hospodaření
- při umělém zalesnění využívat regionální sazenice regionálního původu, upřednostnit šíji semen z území NPR
- postupné uvolňování starých výstavků z korunového zápoje a výchova nových perspektivních stromů
- udržovat místy snížené zakmenění (<1), zachování či vytváření drobných světlin, umělé prosvětlování porostů na podporu přirozeného zmlazení dubu a jeřábu břeku

Přílohy:

T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

b) péče o ekosystémy na nelesních biotopech na lesních pozemcích

Přílohy:

T2 – Popis dílčích ploch a objektů na nelesních biotopech na lesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

V ochranném pásmu likvidovat zejména nežádoucí druhy rostlin (trnovník akát, borovice černá, souvislé porosty expanzivních druhů křovin, plochy třtiny křovištní), zejména pokud hrozí šíření druhů na území NPR Lovoš. Trnovník akát (v případě výskytu též např. pajasan žláznatý nebo javor jasanolistý) likvidovat způsobem omezujícím kořenovou výmladnost – tedy například metodou navrtání kmene nebo částečného loupání kůry s následnou aplikací herbicidu. Souvislé porosty třtiny křovištní optimálně kosit třikrát ročně před květem a vysemeněním.

Územím NPR a ochranným pásmem NPR prochází trasa naučné stezky Lovoš – Boreč a značené turistická stezky (modrá turistická stezka Oparno – Lovoš a zelená turistická stezka Lovosice – Lovoš). V ochranném pásmu na vrcholu Lovoše je turistická chata KČT. Na návazných pozemcích, turisticky využívaných je nutné majitelem chaty organizovat pravidelný úklid odpadků. Plochy kolem chaty na jižních svazích je nutné udržovat bez náletu bezu černého a dalších expanzivních druhů tak, aby se nešířily směrem do stepních porostů. Na ploše OP (jižní straně pod chatou) zachovat porost několika hrušní sněžných (*Pyrus nivalis*).

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

ZCHÚ je v terénu vyznačeno státními znaky. V průběhu platnosti plánu péče se předpokládá pravidelná údržba (drobné opravy, nátěr stojanů), případně podle potřeby obměna stojanů se státním znakem. Území NPR Lovoš bylo nově vyhlášeno v roce 2013.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

a) vyhlášovací dokumentace

V současnosti je území bez nutnosti změn vyhlášovací dokumentace.

b) návrhy potřebných správních rozhodnutí o výjimkách, povoleních nebo souhlasech

Případné výjimky na vjezdy techniky do/přes NPR Lovoš (příp. zásobování chaty na vrcholu Lovoše, opravy a instalace technologických zařízení na vrcholu, vjezdy organizátorů různých soutěží, turistických akcí) řešit v souladu s vlastníkem (LČR). V případě přemnožených stavů zvěře a zjištěných případných škodách dát podnět na snížení jejich stavu.

c) ostatní

Bez návrhu.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejnosti

Zabránit příp. nepovolenému létání na závěsných kluzácích a paraglidingu, vytváření startovacích ploch apod. na biotopově jedinečných stepních plochách.

Vrchol Lovoše je významným vyhlídkovým a turistickým bodem, územím vede turisticky značená stezka. Zcela zásadní je eliminace negativních vlivů souvisejících s nadměrnou návštěvností lokality. Z ornitologického hlediska je hodnota lokality do značné míry závislá na zachování klidu alespoň v hnízdním období. Negativně se jeví zejména neukázněná turistika, volné pobíhání psů a občasné pojíždění motorovými vozidly a vytváření speciálních terénních stezek pro kola. Doporučuje se zejména informování veřejnosti a důsledné provádění strážní služby. Navrhuje se obnova tabulí s informacemi o NPR a podmínkách ochrany (zákazy plynoucí ze zákona, resp. nařízení o vyhlášení) v rámci informačních tabulí NS Lovoš – Boreč. Žádoucí je rovněž regulovat sešlap na vrcholové skalní stepi pod vyhlídkovou jižní terasou (pod zábradlím). Jako vhodný nástroj se jeví informování veřejnosti o zákazu vstupu mimo cesty na území NPR a možných negativních efektech sešlapu na některé předměty ochrany formou cedule.

3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

Vzhledem k vysoké turistické atraktivitě Lovoše a tím i vysoké celoroční návštěvnosti pravidelně udržovat naučnou stezku (původní byla vybudována již v roce 1984) v části NPR Lovoš (součást Naučné stezky Lovoš – Boreč). V území lze vést exkurze, po značených turistických stezkách, které prochází nejceněnějšími ekosystémy Lovoše.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Doporučuje se pravidelný monitoring populace rostlin, které jsou předmětem ochrany NPR: jeřáb český (*Sorbus bohemica*). Vhodný je monitoring dalších vzácných druhů rostlin, zejména koniklece lučního českého (*Pulsatilla pratensis* subsp. *bohemica*) a kosatce bezlistého (*Iris aphylla*). Vzhledem k menší tendenci šíření je doporučeno i sledování vývoje dříve vysazených populací druhů *Opuntia* na jižních svazích. Rostliny tohoto rodu jsou na základě výsledků

monitoringu pravidelně redukovány. Druh přástevník kostivalový je monitorován v pravidelných cyklech.

Z inventarizačních průzkumů se navrhuje zhotovení dosud zcela chybějícího průzkumu fytofágních a epigeických brouků (Coleoptera) a motýlů (Lepidoptera), kromě motýlů denních..

Dále se navrhuje zopakovat (aktualizovat) průzkumy:

- 1) IP botanický – cévnaté rostliny (poslední z roku 2005)
- 2) IP denní motýli (Lepidoptera) (poslední z roku 2005)
- 3) IP saproxylofágní brouci (Coleoptera) (poslední z roku 2014)

V případě opakovaných inventarizačních průzkumů je nezbytné v co největší míře použít stejnou metodiku inventarizace, optimálně ji zcela převzít, a to z důvodu porovnatelnosti dat. Inventarizační průzkumy výše uvedených a dalších relevantních skupin organismů (vyšší rostliny, hmyz, měkkýši, obratlovci) by měly být zpracovány optimálně před zahájením prací na dalším plánu péče, jako podklady pro zpracování nového plánu péče.

Sledovat zvolené indikátory.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Instalace nových dodatkových infotabulí na hraničníky	6 ks	1	6 600
Instalace nových hraničníků	2 ks	1	11 200
Obnova hraničníků	6 ks	1	12 000
Obnova pruhového značení	4,7 km	2	15 000
Oprava NS Lovoš – Boreč, část Lovoš, tabule NS	2 ks	1	12 000
Likvidace (a opakovaná likvidace) invazních druhů rostlin, odstraňování, navrtávání + aplikace arboricidů, likvidace a opakovaná likvidace expanzivních dřevin (DP 1)	2,5 ha	3	125 000
Likvidace a opakovaná likvidace invazních druhů dřevin + příp. aplikace arboricidů (zatírání pařízků), likvidace a opakovaná likvidace expanzivních křovin (DP 2)	2,9 ha	3	205 000
Seč stepních ploch (+ plošky s expanzivní třtinou apod.) - (DP 1)	2,5 ha	3	170 000
Likvidace jedinců borovice černé (DP 2)	20 ks	1	60 000
N á k l a d y c e l k e m (Kč)			616 800

Předpokládané orientační náklady jsou stanoveny pouze s ohledem na § 68 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. Finančně-právní stránka je vždy řešena až před realizací konkrétních zásahů.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

Anonymus: Hospodářská doporučení podle hospodářských souborů a podsouborů. (příloha časopisu Lesnická práce 1/97)

AOPK ČR (2006). Pravidla hospodaření pro typy lesních přírodních stanovišť v evropsky významných lokalitách. Dostupné online: https://www.mzp.cz/cz/pravidla_hospodareni

AOPK (2023): Mapování biotopů / Aktualizace mapovacího okrsku CZ0124 (2023). Dep. AOPK Praha.

Böhm S. (1991): Zpráva o průzkumu čeledi Geometridae a Noctuidae v CHÚ ČR za rok 1990. – Ms., depon. in Správa CHKO České středohoří, Litoměřice.

Böhm S. (1997): Zpráva o výsledcích faunistického průzkumu Lepidopter CHÚ ČR za rok 1996. – Ms., depon. in Správa CHKO České středohoří, Litoměřice.

Čeřovský, J., Podhajská, Z. & Turoňová, D. [eds.] (2007): Botanicky významná území České republiky. – AOPK ČR, Praha.

Čtvrtečka R. (2014): Inventarizační průzkum NPR Lovoš z oboru saproxylofágní brouci (Coleoptera). – Ms., depon. in Správa CHKO České středohoří, Litoměřice /DRUSOP.

Demek J. (1987): Zeměpisný lexikon ČSR. Hory a nížiny. – Academia, Praha, 584 pp.

Domin K. (1904): České středohoří: studie fytogeografická. Spisův počtých jubilejní cenou

Královské české společnosti nauk. – Praha.

Farkač J., Král D. & Škorpík M. [eds.] (2005): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí: Red list of threatened species in the Czech Republic. Invertebrates. Vydání první. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. 760 pp.

Grulich V. & Chobot K. [eds.] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. – Příroda 35: 1–178.

Hamerský R., Kuncová J. (2005): Inventarizační botanický průzkum NPR Lovoš. – Ms., depon. in Správa CHKO České středohoří, Litoměřice.

Hejda R., Farkač J. & Chobot K. [eds.] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. – Příroda 36: 1–612.

Hejný S. & Slavík B. (1988): Květena 1. – Academia, Praha, 557 pp.

Holec J. & Beran M. [eds.] (2006): Červený seznam hub (makromycetů) České republiky (Red list of fungi (macromycetes) of the Czech Republic). – Příroda, 24: 1–282.

Horáčková J. (2013): Inventarizační průzkum NPR Lovoš z oboru měkkýši. – Ms., depon. in Správa CHKO České středohoří, Litoměřice /DRÚSOP.

Chobot K. & Němec M. [eds.] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. – Příroda, 34: 1–182.

Chytrý M., Kučera T., Kočí M., Grulich V. & Lustyk P. [eds.] (2010): Katalog biotopů České republiky. Ed. 2. – AOPK ČR, Praha.

Korecký J. (1983): Inventarizační průzkum lesnický SPR Lovoš. – Ms., depon. in Správa CHKO České středohoří, Litoměřice.

Kubíková J. et al. (1994): Degradční trendy v krajině, vegetaci a květeně Českého středohoří. Ms., 22 pp., uloženo Správa CHKO České středohoří, Litoměřice.

Kuncová J. (1968): Základní botanický výzkum SPR Lovoš – předběžná zpráva. – Ms., depon. in Správa CHKO České středohoří, Litoměřice.

Kuncová J. (1969): Vegetace a půda – SPR Lovoš. Inventarizační průzkum. – Ms., depon. in Správa CHKO České středohoří, Litoměřice.

Kůrka A. (2013): Inventarizační průzkum NPR Lovoš z oboru zoologie (Pavouci – Araneae). – Ms., depon. in Správa CHKO České středohoří, Litoměřice /DRÚSOP.

Liška J. & Palice Z. (2010): Červený seznam lišejníků České republiky (verze 1.1). Příroda. 29: 3–66.

Ložek V. (1947): Měkkýši rezervace Kuzov a Lovoš v Českém středohoří. Ochrana Přírody 6: 46–47.

Majer P. (2013): Inventarizační průzkum NPR Lovoš z oboru zoologie (plazi, ptáci, savci, letouni). – Ms., depon. in Správa CHKO České středohoří, Litoměřice /DRÚSOP.

Míchal I. & Petříček V. [eds.] (1998): Péče o chráněná území II. Praha, 774 pp.

Moravec P. (2015): Střevlíkovití brouci (Coleoptera: Carabidae) a velcí drabčíkovití brouci (Coleoptera: Staphylinidae: Staphylinina) NPR Lovoš. – Ms., depon. in Správa CHKO České středohoří, Litoměřice.

Neuhäuslová Z. et al. (1998): Mapa potenciální přirozené vegetace ČR. – Academia, Praha.

- Němcová L. (2015): Inventarizační průzkum z oboru bryologie. – Ms., depon. in Správa CHKO České středohoří, Litoměřice.
- Pípek P. (1990): Hlášení o výsledcích lepidopterologického průzkumu v CHÚ ČR (zahrnuje období 1989 - 1990 a dodatky za uplynulé roky). – Ms., depon. in Správa CHKO České středohoří, Litoměřice.
- Plíva K. (1987): Typologický klasifikační systém ÚHÚL. *Brandýs nad Labem, ÚHÚL*, 52.
- Růžička V. (1989): Spider (Araneae) communities of rock debris on a typical hillside in the České Středohoří Mts. (North Bohemia). *Acta Entomologica Bohemoslovaca* 86: 419–431.
- Skala J. & Kadlec T. (2005): Inventarizační průzkum NPR Lovoš z oboru zoologie – denní motýli (Lepidoptera) – Ms., depon. in Správa CHKO České středohoří, Litoměřice /DRÚSOP.
- Skyva J. (1987): Entomologické dny – Brozany 1987 (Lepidoptera). – Ms., depon. in Správa CHKO České středohoří, Litoměřice.
- Voleman V. (2020): Revize rozšíření a ekologie rodu *Opuntia* ve střední Evropě. – Diplomová práce. ČZU Praha, 88 pp.
- Vlček M. (1976): Obratlovci SPR Lovoš v Českém středohoří. *Sborník Severočeského Muzea, Řada Přírodovědná, Liberec* 8: 79–97.
- Viewegh, J. (2003): *Klasifikace lesních rostlinných společenstev: (se zaměřením na Typologický systém ÚHÚL)*. Česká zemědělská univerzita.
- Wagner B. (2013): Inventarizační průzkum NPR Lovoš z oboru lichenologie. – Ms., depon. in Správa CHKO České středohoří, Litoměřice.

<https://cgs.gov.cz>

<https://geoportal.uhul.cz/OprlMap/>

<https://portal.nature.cz/nd/>

4.3 Seznam používaných zkratk

AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
 ČGS – Česká geologická služba
 DP – dílčí plocha
 EVL – evropsky významná lokalita
 GIS – geografický informační systém
 CHKO – chráněná krajinná oblast
 IP – inventarizační průzkum
 IUCN – International Union for Conservation of Nature and Natural Resources
 JZ – jihozápad
 KČT – Klub českých turistů
 KN – katastr nemovitostí
 LČR – Lesy České republiky, s. p.
 LHC – lesní hospodářský celek
 LHO – lesní hospodářská osnova
 LHP – lesní hospodářský plán
 LS – lesní správa
 MZD – meliorační a zpevňující dřeviny

NDOP – Nálezová databáze ochrany přírody
NPR – národní přírodní rezervace
NS – naučná stezka
ONV – Okresní národní výbor
OOP – opatření obecné povahy
OP – ochranné pásmo
PLO – přírodní lesní oblast
PK – pozemkový katastr
PO – ptačí oblast
PUPFL – pozemky určené k plnění funkce lesa
RP – regionální pracoviště
SCHKO – správa chráněné krajinné oblasti
ÚSES – územní systém ekologické stability
ZCHD – zvláště chráněný druh
ZCHÚ – zvláště chráněné území
ž. r. – živná rostlina

AK – trnovník akát
BK – buk lesní
BO – borovice lesní
BOC – borovice černá
BR – bříza bělokorá
DB – dub letní
DBZ – dub zimní
HB – habr obecný
JLH – jilm horský
JD – jedle bělokorá
JR – jeřáb ptačí
JŘX – jeřáb dunajský
JS – jasan ztepilý
JV – javor mléč
KL – javor klen
MD – modřín opadavý
NPR – národní přírodní rezervace
OP – ochranné pásmo
OS – topol osika
TR – třešeň ptačí
JPRL – jednotka prostorového rozdělení lesa
SLT – soubor lesních typů

4.4. Podklady pro plán péče zpracoval

AOPK ČR, RP SCHKO České středohoří (na zpracování se podíleli: Ing. Roman Hamerský, Ing. Jakub Kyselovič, Pavel Moravec, Mgr. Pavla Žáčková)

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

5. Přílohy

- Tabulky:** Příloha T1 – **Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2).
- Příloha T2 – **Popis dílčích ploch a objektů** na nelesních biotopech na lesních pozemcích **a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodům 2.4.2, 2.4.3 a 2.4.4 a k bodu 3.1.2).
- Mapy:** Příloha M1 – **Orientační mapa s vyznačením území**
- Příloha M2 – **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**
- Příloha M3a – **Porostní mapa**
- Příloha M3b – **Mapa dílčích ploch a objektů**
- Příloha M4 – **Lesnická mapa typologická**
- Příloha M5 – **Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů**
- Vrstvy:** Příloha V1 – **Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch**

Příloha T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

Tabulka k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2

označení JPRL/dílčí plochy	část JPRL/dílčí plochy	výměra (ha)	číslo rámcové směrnice/porostní typ	dřeviny	zastoupení dřevin (%)	stupeň přirozenosti	doporučený zásah	naléhavost	Poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.)
266 F10	3	17,61	3/A	DBZ	100	3c	obnovní těžba (pozitivní výběr DBZ, BB, TR) odstranit 15 % zásoby včetně 100 % zásoby AK (použití arboricidu)	2	odstranění AK způsobem omezujícím kořenovou výmladnost (injektáž arboricidem)
267 C8	3	1,10	2/A	DBZ	85	3c	bez návrhu, hospodařit dle RS		
				LP	10				
				JS	5				
267 C11	(2), 3	12,68	3/A	DBZ	84	3c	obnovní těžba (pozitivní výběr DBZ, BRK), odstranit 25 % zásoby, uvolnění výstavků a habitatových stromů, podpora přirozeného zmlazení	3	
				LP	8				
				BRK	6				
				HB	2				
267 D10a	(1), 3	3,51	2/A	DBZ	90	3c	obnovní těžba (pozitivní výběr DBZ, BRK), odstranit 10 % zásoby, uvolnění výstavků a habitatových stromů, podpora přirozeného zmlazení		
				BRK	10				
267 D10b	(1, 2), 3	2,12	1/A	DBZ	80	3c	obnovní těžba (pozitivní výběr DBZ, BRK), odstranit 10 % zásoby včetně 100 % AK (použití arboricidu), uvolnění výstavků a habitatových stromů, podpora přirozeného zmlazení		odstranění AK způsobem omezujícím kořenovou výmladnost (injektáž arboricidem)
				BB	20				
267 D10c	3	2,35	2/A	AK	40	5	těžba 100 % AK (použití arboricidu), instalace oplocenky, přirozená obnova, v případě neúspěchu přirozené obnovy sadba DB, LP, JL, BRK	2	odstranění AK způsobem omezujícím kořenovou výmladnost (injektáž arboricidem)
				DBZ	40				
				BB	10				
				HB	10				
267 D12	(1, 2), 3	1,75	2/A	DBZ	100	3c	obnovní těžba (pozitivní výběr DBZ, BRK), odstranit 10 % zásoby, uvolnění výstavků a habitatových stromů, podpora přirozeného zmlazení		
267 D14	3	2,26	2/A	DBZ	70	3c	obnovní těžba (pozitivní výběr DBZ, BRK), odstranit 10 % zásoby, uvolnění výstavků a habitatových stromů, podpora přirozeného zmlazení		odstranění AK způsobem omezujícím kořenovou výmladnost (injektáž arboricidem)
				LP	20				
				JV	10				
267 D8a	3	0,78	2/A	BB	25	5	odstranit 100 % zásoby AK (použití arboricidu)	2	odstranění AK způsobem omezujícím kořenovou
				DBZ	20				
				HR	15				

označení JPRL/díl či plochy	část JPRL/dílčí plochy	výměra (ha)	číslo rámcové směrnice/porostní typ	dřeviny	zastoupení dřevin (%)	stupeň přirozenosti	doporučený zásah	naléhavost	Poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.)
				JB	15				výmladnost (injektáž arboricidem)
				HB	10				
				JS	10				
				AK	5				
267 D8c	3	0,41	3/A	BB	25	5	odstranit 100 % zásoby AK (použití arboricidu)	2	odstranění AK způsobem omezujícím kořenovou výmladnost (injektáž arboricidem)
				DBZ	20				
				HR	15				
				JB	15				
				HB	10				
				JS	10				
				AK	5				
267 C102	3	0,15	-	-	-	bezlesí	bez zásahu		
267 C103	3	0,02	-	--	-	bezlesí	bez zásahu		
267 C104	(1), 2, 3	2,46	-		-	bezlesí	viz T2		
267 D105	1, 2, 3	3,73	-	-	-	bezlesí	viz T2		
267 D107	3	0,07	-	-	-	bezlesí	bez zásahu		
267 D108	3	0,14	-	-	-	bezlesí	bez zásahu		
267 C903	3	0,09	-	-	-	bezlesí	bez zásahu		

naléhavost:

1. stupeň – zásah nutný (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany);
2. stupeň – zásah potřebný (jeho neprovedení neohrožuje existenci předmětu ochrany, zhorší však jeho kvalitu);
3. stupeň – zásah doporučený (odložitelný, jeho neprovedení neohrožuje existenci ani kvalitu předmětu ochrany v období platnosti plánu péče, jeho provedení však povede k jeho zlepšení).

Příloha T2 – Popis dílčích ploch a objektů na nelesních biotopech na lesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich

(Jedná se o vymezené bezlesí na lesních pozemcích.)

Tabulka k bodům 2.4.2, 2.4.3 a 2.4.4 a k bodu 3.1.2

označení dílčí plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
1	2,5	Stepní porost na jižním svahu s výstupy skal a skalek s výskytem mnoha ZCHD a vzácných druhů rostlin (př. jeřáb český), s roztroušenými porosty křovin, s výskytem expanzivních a invazivních druhů. Cíl péče: stepní porost bez invazivních druhů a s redukováním množstvím druhů expanzivních, s druhově bohatými porosty ZCHD a vzácných druhů, s výskytem druhu jeřáb český	Likvidace a opakovaná likvidace invazivních druhů dřevin	1	srpen–březen	1 x 3 roky
			Opakovaná redukce expanzivních dřevin	1	srpen–březen	1× za 3 roky
			Seč stepních ploch	1	září–prosinec	1× za 3 roky
2	2,9	Lesostepní porost na jižně, jihozápadně a jihovýchodně orientovaných svazích s výstupy skal a skalek, s výskytem mnoha ZCHD a vzácných druhů rostlin, s výskytem expanzivních a invazivních druhů. Cíl péče: lesostepní porost bez invazivních druhů a s redukováním množstvím druhů expanzivních, s druhově bohatými porosty ZCHD a vzácných druhů	Likvidace a opakovaná likvidace invazivních druhů dřevin	2	srpen–březen	1 x 3 roky
			Opakovaná likvidace expanzivních druhů dřevin	2	srpen–březen	1× za 3 roky
			Likvidace jedinců borovice černé	2	září–listopad	1x za plán péče

naléhavost:

1. stupeň – zásah nutný (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany);
2. stupeň – zásah potřebný (jeho neprovedení neohrožuje existenci předmětu ochrany, zhorší však jeho kvalitu);
3. stupeň – zásah doporučený (odložitelný, jeho neprovedení neohrožuje existenci ani kvalitu předmětu ochrany v období platnosti plánu péče, jeho provedení však povede k jeho zlepšení).